The Pursuit of Purity

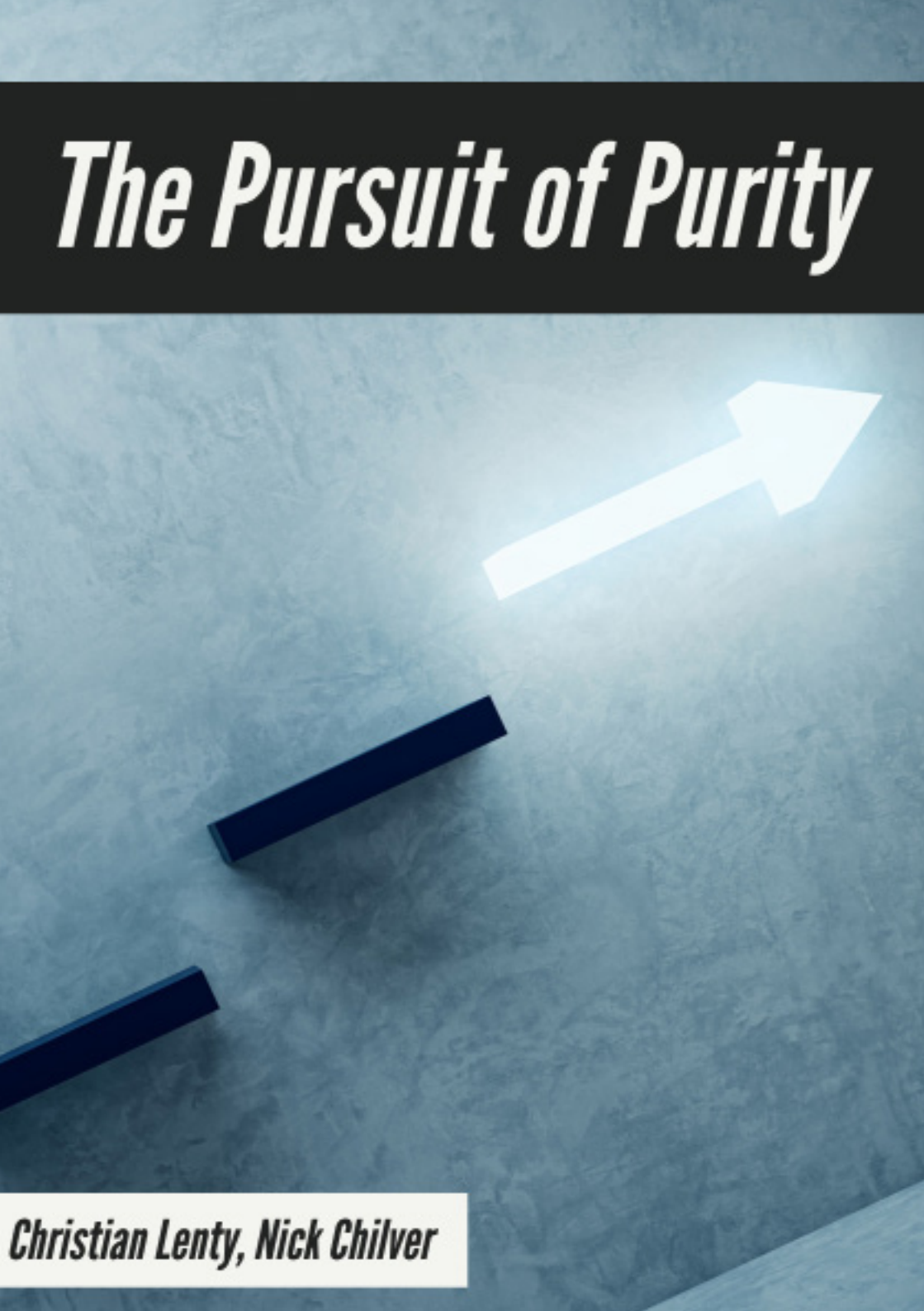

Christian Lenty, Nick Chilver

Neman Tsarki

Neman Tsarki wani kayan aiki ne na Pursuit of Purity, wani shiri na The MST Project.

Haƙƙin mallaka © 2024 The MST Project
An kiyaye dukkan haƙƙoƙi.

ISBN 978-1-4951-8492-5

An ƙirƙiri sigar ebook a 2024

An sadaukar da wannan littafi ga kowane mutum da yake shirye ya himmatu wajen neman tsarkin jima'i, cikar ruhaniya, da balagar hali irin ta Almasihu.

Godiya

Tafiyata zuwa ga ƙarin tsarki, cikawa, da balaga ba za ta yiwu ba da ba tare da alherin fansa na Yesu, ƙauna da goyon bayan matata marar gushewa, da kuma maza da mata da yawa da suka yi wannan tafiya tare da ni ba.

Christian Lenty

Allah yana da hanyar shirya al'amura ta yadda ba za mu taɓa iya zato ba. Yayin da nake waiwayen baya, abin da zan iya yi kawai shi ne mamaki. Ta wurin alherinsa ne ya kawo maza cikin rayuwata domin su taimake ni, kuma zan kasance mai godiya gare su duka har abada.

Nick Chilver

Abubuwan Ciki

Mene Ne Shi?	Shafi 10
Saƙo Daga...	Shafi 11
Babi na 1: Ba Kai Kaɗai Ba Ne	Shafi 12
Babi na 2: Neman Tsarki	Shafi 20
Babi na 3: Ba Sauran Fakewa	Shafi 28
Babi na 4: Riƙo da Ƙarfi	Shafi 36
Babi na 5: Wane Ne Jagoranka na Sama?	Shafi 44
Babi na 6: Ka Aiwatar da Shi	Shafi 52
Babi na 7: Abin Mamaki daga Akwati	Shafi 60
Babi na 8: Zunubi, Tuba, Maimaitawa	Shafi 70
Babi na 9: Kana Cikin Yaƙi	Shafi 78
Babi na 10: Bayin Adalci	Shafi 86
Babi na 11: Kusanci da Duhu	Shafi 94
Babi na 12: Wurare Masu Ruɗani	Shafi 102
Babi na 13: Jerin Dubawa	Shafi 110
Babi na 14: Lambun Ƙarya	Shafi 120
Babi na 15: Ka Zama Mai Kyakkyawan Kulawa	Shafi 128
Babi na 16: Ginshiƙan Tsarki	Shafi 138
Game da Marubutan	Shafi 147
Ƙarin Karatu	Shafi 149
Bayanan Tuntuɓa	Shafi 151

Mene ne wanna?

Maza Kiristoci ba su da kariya daga gwagwarmayar da ta shafi jarabar sha'awar jima'i, kallon batsa, da lalatar jima'i. Da yawa suna samun kansu suna fama da waɗannan matsaloli kamar yadda suke yi tun kafin su san Almasihu, amma yanzu kuma suna ɗauke da kuny ar zunubansu na ɓoye. Zunubin jima'i yana shafar lafiyar ruhaniyar maza, lafiyar ruhaniyar iyalansu, da lafiyar ruhaniyar ikkilisiya.

Muna so mu nuna wa wasu warkarwa da maidowa da Almasihu yake bayarwa, kuma mu taimaka wajen jagorantar mazan da suka karye kuma suke cikin ciwo zuwa hasken buɗaɗɗen rai, tuba, da warkarwa. Mutumin da aka canza, aka warkar, aka kuma maido, zai ga an rushe katangar da ke hana dangantakarsa da kusancinsa da Almasihu. Sa'an nan zai iya zama babban ƙarfin alheri a gidansa, a ikkilisiyarsa, da kuma a al'ummarsa. A cikin wannan tsari, za mu ga cewa Allah ba ya so mu rayu rayuwa da aka binne cikin kunya. Yana so mu dandana da kanmu bege da ke zuwa daga sanin taɓawarsa mai taushi da ƙaunarsa mai tausayi yayin da yake sake haɗa sassan rayuwarmu da suka karye. Abin da kawai yake roƙo daga gare mu shi ne mu raba wannan da wasu.

An tsara wannan littafi ne domin ya sauya yadda kake tunani game da tsarkin jima'i da cikakkiyar ruhaniya—ya shafi yadda kake kallon jaraba da yadda kake tafiya cikin biyayya, ta haka yana saka ka a kan tafarkin rayuwa na tsarkin jima'i da cikakkiyar ruhaniya wanda zai kai ka ga nasara mai ɗorewa a rayuwarka ta yau da kullum.

Saƙo Daga...

Na tuna wannan rana sosai domin na san cewa dole ne wani abu ya canja a rayuwata. Shekaru da yawa, na rayu cikin jujjuyawar tsarki; a wasu makonni da watanni, ina tsayawa da ƙarfi a kan batsa, amma a wasu lokuta da yawa kuma ban tsaya da ƙarfi ba ko kaɗan. Na gaji da wannan komowa da dawowa, da jin rashin bege da nake yi, da kuma kuny ar da nake ciki. Lokaci ya yi da zan tsara sabon tafarki domin rayuwata, aurena, da tafiyata tare da Ubangiji. Daga nan ne aka fara tafiya zuwa bege, taimako, da warkarwa.

Ko da yake wannan tafiya ba koyaushe take da sauƙi ba, kuma ba ta taɓa kasancewa mai santsi gaba ɗaya ba, duk da haka tafiya ce da ban taɓa yin nadamarta ba. Burin zuciyata shi ne in ƙarfafa dukan maza su fito zuwa haske, sannan a ba su goyon baya da jagorancin da suke bukata domin su ci gaba da kasancewa a can. Idan muna son yin canji a rayuwarmu, dole ne mu kasance da bege cewa irin wannan canjin yana yiwuwa. Idan muna son mu bi sabon tafarkin tsarki da cikawa, dole ne mu nemi taimakon wasu. Idan kuma muna son ’yancin da muka daɗe muna nema, dole ne mu dandana warkarwar da Almasihu kaɗai zai iya bayarwa. Taimako, bege, da warkarwa su ne ginshiƙai uku na asali da suke motsa The MST Project da kuma rayuwata.

Yayin da kake fara wannan “neman tsarki,” muna alƙawarin tafiya tare da kai, ƙarfafa ka, da taimaka maka ka gina tushenka na ruhaniya domin ka zama misalin tsarki da tsarkaka a duniyar yau. Irin waɗannan misalai a yau ana bukatarsu fiye da kowane lokaci a baya. Kuma ka tuna da wannan, babu inda Littafi Mai Tsarki ya ce rayuwa cikin tsarki za ta kasance mai sauƙi, amma shaidan ne kaɗai yake cewa ai ba zai yiwu ba.

Christian Lenty

Babi 1

Ba Kai Kaɗai Ba Ne

Maza da yawa suna jin kamar su kaɗai ne a cikin gwagwarmayarsu, kuma ɗaya daga cikin irin wannan gwagwarmaya ita ce jaraba. Jaraba ta zunubi tana neman ta ruɗe ka, ta karya ka gwiwa, ta kuma hallaka ka. Za ta ruɗe ka da ƙarya da rabin gaskiya, za ta lalata amincewa da dangantaka, kuma za ta karya maka gwiwa a tafiyarka tare da Allah. Gaskiyar Maganar Allah tana taimaka maka ka fahimci irin waɗannan lokutan jaraba kuma ka guji ruɗu, hallaka, da karayar gwiwar da take neman haddasawa. Amma ta yaya za ka gane jaraba?

Akwai iri 2 na jaraba da mu maza muke fuskanta yawanci: jarabar da take fuskantarmu da jarabar da mu kanmu muke gayyata. Misalin jarabar da aka gayyata shi ne idan ka shiga wani shafi na intanet da gangan alhali ka san yana da zunubi. Jarabar da take fuskantarka kuwa ita ce lokacin da kake cikin harkokinka na yini, sai ka gamu da wani abin motsa sha’awa ta gani da ba ka yi tsammani ba, kuma nan take sai ka tsinci kanka a gaban zaɓi na yadda za ka mayar da martani. Duk lokacin da jaraba ta fuskance ka, kullum kana da zaɓi a yadda za ka amsa. Kuma ko da ka riga ka zaɓi ka gayyato jaraba, har yanzu kana da zaɓi — zaɓin tsayawa, tashi, da gudu daga wannan yanayi kamar yadda Yusuf ya yi lokacin da yake cikin jaraba (Farawa 39).

Amma kuma, yana da muhimmanci ka tuna cewa yayin da ka fara kāmē tunaninka (2 Korintiyawa 10:5) kuma ka zaɓi ka mayar da martani ta hanyar da take da tsarki kuma take girmama Allah,

wannan ba yana nufin cewa maƙiyi zai gudu nan take ba. A gaskiya ma, yana iya kawo maka hari fiye da da. Ka tsaya da ƙarfi (Afisawa 6:10). Ɗaya daga cikin tsofaffin dabarun maƙiyi shi ne ya jawo hankalinmu zuwa abin da muke ɗauka a matsayin ƙarfin namiji da jajircewa, wanda ke ruɗar da mu har mu yi tunanin cewa za mu iya shawo kan gwagwarmayarmu da kanmu. Idan har yanzu kana tunanin za ka iya warware gwagwarmayarka da kanka, to tambayarmu gare ka ita ce, “Ya abin ya kasance a gare ka zuwa yanzu?”

Idan ka gaji da wannan zagayowar zunubi–tuba–maimaitawa, akwai amsa. Wani ɓangare na wannan amsar ana samunsa ne a cikin zumunci da tarayya, domin a matsayin mai bi, an halicce ka ne domin ka kasance cikin al’umma ta masu bi. Ko da yake maza da yawa sun san cewa suna bukatar irin wannan tarayya, akwai shingaye da yawa da muke fuskanta da suke hana mu gina tushe mai lafiya da tsarki wanda zai ba mu damar tafiya tare da wasu cikin ’yanci da nasara mafi girma. Waɗanne shingaye ne suka hana ka yin yunƙuri da kanka wajen neman lissafi da kulawa daga wasu har zuwa yanzu? Idan ka koyi gane waɗannan shingaye, za ka iya koyon yadda za ka rinjaye su kuma ka gina tushe mafi ƙarfi. Akwai matakai 3 masu muhimmanci da ya kamata a bi wajen gina tushe mai ƙarfi domin tsarki mai ɗorewa:

1. Furci (Yaƙub 5:16)
2. Kusanci da Almasihu (Yahaya 15:5)
3. Kyawawan iyakoki (Zabura 119:9)

Matakan da aka ambata a sama sun fi yin tasiri idan muka daina rayuwa kamar masu kaɗaituwa a wani tsibiri marar kowa, mu kuma gayyaci mutane su yi tafiya tare da mu su kuma yi magana cikin rayuwarmu. Amma mu faɗi gaskiya, tunanin shiga cikin irin wannan al'umma kan sa da yawa daga cikinmu jin kunya, ko rashin walwala, ko kuma jin nauyin kunya da tsoro game da buɗe zuciya. Duk da haka, a matsayin maza masu neman tsarki, dukanmu muna bukatar mu kasance cikin ingantacciyar al'umma inda ake ƙarfafawa da nuna gaskiya da buɗaɗɗen rai. Gaskiya, buɗaɗɗen rai, da kuma kasancewa mai son koyo, tare da taimakon Ruhu Mai Tsarki, za su iya zama halayen kirki da za su motsa mu mu yi tafiya cikin 'yanci da nasara (Yahaya 6:63). Shi ya sa muke yaba maka domin ka ɗauki kyakkyawan mataki na farko kuma ka ƙuduri niyyar bin wannan littafi. Sa'ad da muka yi haka, muna zaɓar mu kasance masu gaskiya da buɗaɗɗen rai da juna game da gwagwarmayarmu da jaraba, sha'awa, ɗaurin kallon batsa, da zunubin jima'i.

Kana iya tambaya, "Ta yaya za mu san cewa mun sami ingantacciyar al'umma?" Idan babu wanda yake neman hukunta ka saboda halayenka na baya, sai dai ma suna ƙarfafa ka kuma suna tallafa maka yayin da kake ci gaba zuwa zurfafa tafiyarka tare da Allah — tafiyar da take sauya yadda kake tunani (Romawa 12:2) kuma take tasiri ga halinka (1 Timoti 6:11–12). Gaskiyar da ke cikin Romawa 8:1 ya kamata ta ba mu duka ta'aziyya da salama: "Saboda haka yanzu babu wani hukunci ga waɗanda suke cikin Almasihu Yesu."

A cikinsa, ba mu ƙara zama masu zunubi ba, sai dai tsarkaka kuma magada tare da Almasihu (Romawa 8:17). Ana samun ’yanci ne idan muka tsaya cikin ainihin shaidarmu a cikinsa. Allah mai aminci ne mai adalci, kuma ba zai ƙi zuciya mai tuba da karya ba (Zabura 51:17).

Za ka iya zama irin mutumin da yake mayar da martani ga jaraba ta hanya mai tsarki da girmama Allah? I, za ka iya! Za ka iya zama irin mutumin da yake bunƙasa a cikin al’umma mai aminci kuma ingantacciya? I, za ka iya! Daga yau, ba kai kaɗai ba ne kuma. Tare, za mu koyi yadda za mu yi tafiya cikin tsarki da ’yanci mafi girma. Wannan ba yana nufin cewa ba za mu fuskanci jaraba kamar yadda Yusuf ya fuskanta tun can da daɗewa ba ba, amma yana nufin cewa za mu iya gudu daga irin waɗannan yanayi kamar yadda shi ma ya yi. Dukanmu maza ne da ke son mu rinjayi matsaloli na gaske, waɗanda suka ƙuduri niyyar tafiya da rayuwa cikin nasarar da aka ba mu kyauta ta wurin mutuwa da tashin Almasihu.

Zan Iya Fahimta

“Lafiya lau, na gode. Kai fa?” Sau nawa wannan ya kasance amsarka ko kuma amsar da aka ba ka ga tambayar nan, “Yaya kake?” Ya ɗauki lokaci mai tsawo kafin in gane cewa mafi yawan lokaci ba na son in faɗi gaskiya game da yadda nake a zahiri ba. Sau da yawa ina fama a matsayina na uba da miji, kuma na kware sosai wajen ɓoye waɗannan gwagwarmayar ta wurin ƙoƙarin nuna hoton nan na “Lafiya lau, na gode” a kodayaushe. Ko a lokacin da nake bayyana gwagwarmayata ga Allah, ina iya jin Ruhunsa yana motsa ni game da bukatar in nemi wani a nan duniya in buɗe masa zuciyata.

Littafin Neman Tsarki da kayan Pursuit of Purity sun taimaka mini in sami ƙarfin hali na yin abin da ya saba wa al’ada da abin da hankali na farko zai ce, har na gane kuma na yarda cewa ba ni kaɗai ba ne, kuma akwai wasu da suke fuskantar irin waɗannan gwagwarmaya. Bayan na ɗauki wannan mataki na farko na neman taimako da goyon baya, ina ci gaba da girma cikin ƙarfin da ake samu ne kawai ta wurin lissafi da tarayyar Kirista.

Tambayoyin Yin Tunani

Yaushe ne karo na ƙarshe da ka nuna hoton nan na “Ina lafiya, na gode”?

Mene ne babban dalilin da ya sa kake nuna wannan hoton kuma kake guje wa buɗe zuciya game da gwagwarmayarka?

Me Allah yake faɗa maka? Akwai wata ayar Littafi Mai Tsarki da take magana da kai game da wannan?

Tunani a kan Nassi

Zabura 32:2

Zabura 32:5

Romawa 8

Babi 2

Neman Tsarki

“Littafi Mai Tsarki bai ce rayuwa cikin tsarki za ta kasance mai sauƙi ba, amma shaidan ne kaɗai yake cewa hakan ba zai yiwu ba.” – Christian Lenty

Shin wani lokaci kana tashi da tunanin cewa rayuwa cikin tsarki nauyi ne da ya yi yawa? Wataƙila kana rayuwa da jin fargaba, kana tsoron cewa yau ma wata rana ce da za ka yi tafiya da sunkuyar da kai, kana fatan ka guji ko da hango abin da yake da kyau wanda zai iya jarabtar ka fiye da ƙarfin juriyarka. Abin baƙin ciki, da yawa daga cikinmu muna kallon tsarki ta wannan hanya.

A gefe guda kuma, akwai wasu maza da suke kallon tsarki ta wata hanya dabam, suna kallon neman tsarki a matsayin wata dama, ba nauyi ba. Ta yaya hakan zai yiwu? Tambayar da ya kamata ka yi wa kanka ita ce, “Me nake daraja?” Duk abin da kake darajawa, za ka neme shi; kuma duk abin da kake nema, za ka tsaya a kai. Mafi muhimmanci ma, tambayar ba kawai game da abin da kake nema ba ce, amma game da *waye* kake nema? Wannan mutumin ya kamata ya zama Almasihu domin neman tsarkinka yana da alaƙa da girman ruhaniyarka da balagarka. Duk wata tafiya ta tsarki da take ƙoƙarin kasancewa ba tare da dangantaka da shi ba, daga ƙarshe za ta kai ka ga faɗuwa warwas.

Neman tsarki yana nufin ƙudurin ruhaniya, wanda ya haɗa da ɗaukar lokaci domin addu’a, sujada, da nazari, amma kuma ya haɗa da matakai na zahiri kamar yin lissafi a cikin tarayya.

Tafiyarka za ta buƙaci ka kasance mai son koyarwa, ka koyi sabbin fahimtohi, ka samu zurfaffen fahimtar Nassi, ka nemo hanyoyin aiwatar da gaskiyar Allah, tare da kuma gina sabbin halaye. Tare da girma a tafiyarka ta ruhaniya da koyon sababbin matakai na aikace, dole ne ka kuma koyi yadda za ka riƙa amfani da waɗannan gaskiyoyi a kullum. Girma da balagarka ba za su samu ta wurin fata kawai ba ko kuma da saurin kifa yatsu. Ibraniyawa 5:14 ya ce, “Amma abinci mai ƙarfi na manya ne, waɗanda ta wurin sabawa kullum suka horas da kansu su rarrabe nagarta da mugunta,” kuma Ibraniyawa 6:1 ya ce, “Saboda haka mu wuce koyarwar farko game da Almasihu, mu ci gaba zuwa balaga, ba tare da sake aza tushen tuba daga ayyukan da ke kaiwa ga mutuwa ba, da bangaskiya ga Allah.”

Yayin da muke shiga rayuwar neman tsarki, dole ne mu ci gaba da kasancewa a faɗake cewa maƙiyi ma yana neman ya riƙe mu cikin tunanin da ya dace da tsohuwar halittarmu maimakon sabuwar halittar da muka zama (2 Korintiyawa 5:17). Kamar yadda yake a cikin 1 Bitrus 5:8, “Ku kasance a faɗake kuma da hankula a kwance. Maƙiyinku shaidan yana yawo kamar zaki mai ruri yana neman wanda zai cinye.” Mene ne hakan yake nufi gare ni da kai? Yana nufin cewa kowace rana muna fuskantar maƙiyi wanda manufarsa ita kaɗai ce ta lalacewar tunaninmu, dangantakarmu, da rayuwarmu ta ruhaniya (Yahaya 10:10).

Yayin da muke neman Almasihu da kuma ƙarin tsarki a rayuwarmu, za mu gamu da adawar maƙiyi kuma mu tsinci kanmu cikin yaƙin ruhaniya (Afisawa 6:10–18). Yaƙin ruhaniya ba wani abu ba ne da ya kamata mu ji tsoronsa har mu ja da baya, amma za mu iya yin shiri tun kafin ya zo ta wurin gane ɓangarorinsa guda 3:

1. Dole ne mu gane cewa akwai maƙiyi da yake aiki (Afisawa 6:10–18, 1 Bitrus 5:8).
2. Dole ne mu gane dabarun gaba ɗaya da maƙiyi yake amfani da su a kanmu (Yahaya 10:10, Yahaya 8:44).
3. Dole ne mu gane takamaiman dabarun da maƙiyi yake amfani da su a kanmu (galibi bisa raunukanmu da wuraren rauninmu).

Dukanmu muna da raunuka da wuraren rauni. Maƙiyi ya san waɗannan wurare, kuma zai yi iya ƙoƙarinsa ya yi amfani da su a kowane lokaci. Kamar yadda jirgin yaƙi yake da kariya domin tunkude hare-hare, wane irin kariyar ruhaniya ne kake nema da gangan kuma kake amfani da ita akai-akai? Daga yau, za ka iya fara rayuwa ta neman alheri tun da wuri maimakon rayuwar nadamar abin da ya riga ya faru. Shin wannan yana nufin ni ko kai za mu zama kamilai? Ko kaɗan. Allah bai kira mu mu zama kamilai ba, amma ya kira mu mu zama masu biyayya. Ko da yake an ci nasara a kan ikon zunubi a kan gicciye, dole ne mu zaɓi mu yi tafiya cikin biyayya ta yau da kullum.

Tsarki ba kawai yana nufin inda ka sa idanunka ba ne, amma ya fi danganta da inda ka zaɓi ka ajiye zuciyarka. Nasararka a wannan fanni ba ta rataya kawai a kan irin iyakokin da kake bi ba, sai dai a kan sha'awoyin da suke mulki a cikinka. Ƙoƙarin rayuwa cikin tsarki ba tare da hanyoyin Allah da muradunsa ba, daga ƙarshe zai kai ga maimaituwar faɗuwa. Ashe ba ka gaji da jin kamar kullum kana faɗuwa ba? A matsayin mazan Allah, dole ne mu tsaya kai da fata kuma kada mu yi sulhu da abubuwan da za su ɓata tafiyarmu ta neman ƙarin tsarki da cikawa. Allah zai ba mu alherinsa domin mu rayu irin wannan rayuwa, kuma dole ne mu gayyaci waɗanda suka riga suka fara rayuwa haka su zama abin koyi a gare mu. Daga baya, yayin da kake ci gaba da rayuwa cikin wannan salon tsarki, kai ma za ka iya zama misalin da zai taimaka wa wasu su fito zuwa haske su kuma zauna a can.

Rayuwa ta tsarki da cikawa za ta buƙaci ka ci gaba da tafiya gaba, in ba haka ba za ka tsinci kanka kana komawa baya. Babu tsaka-tsaki a nan. Idan ka bunƙasa sha'awar tsarki, za ka bunƙasa rayuwar nasara. A matsayin maza, kullum muna neman wani abu. Dole ne mu riƙa tambayar kanmu a kai a kai, "Ina wannan alkiblata ta yanzu take kai ni?" Ka tabbata makomar ita ce inda kake so ka kai.

Zan Iya Fahimta

Ya ɗauki lokaci mai tsawo kafin in gane cewa nauyin da nake ɗauka alama ce mai kyau. Aƙalla, ina jin lamirina yana tsawata mini game da halayena da kuma rayuwar tunanina. Wannan tsawatarwar ta fara girma har ta zama fahimta cewa ina daraja yadda Allah yake kallona. Na san yana ƙaunata, amma na kusan tabbata cewa yana baƙin ciki, ba domin ni ba, amma saboda ni. Yana baƙin ciki ne saboda sakamakon da nake ɗauka: kunya, laifi a zuciya, da nadama. Na san cewa ba haka ya kamata ya kasance ba; ba wannan ce rayuwar da ya nufa mini ba. Amma kuma na san cewa da ƙarfina ni kaɗai ba zan iya karya zagayowar zunubi–tuba–maimaitawa ba. Na gaji ƙwarai da wannan gwagwarmaya. Yesu ya yi alkawarin zai ƙosar da ƙishirwarmu da gaske idan muka zaɓi mu yi tafiya tare da shi. Matakina na farko shi ne biyayya. Na san dole ne in nemi taimako, in furta, in kuma roƙi agaji, ba daga sama kaɗai ba amma har daga waɗanda suke nan a duniya. Furta wa Allah abu ne mai kyau, amma ana bukatar ƙarin tawali'u domin ka furta wa ɗan'uwa. Yayin da na koyi yin tafiya a kan tafarkin tsarki, Allah ya kasance mai alheri da aminci a kowane mataki na hanya. A hankali ya yi aiki a cikina ta wurin canja sha'awoyina sannu a hankali, kuma yayin da na bar shi ya taimake ni in girma cikin tawali'u, na fara gane cewa faranta masa rai wata dama ce mai girma.

Tambayoyin Yin Tunani

Shin kana shirye, kuma kana da isasshen ƙarfin hali, ka roƙi Allah ya canja zuciyarka da sha'awoyinta?

Kana da wani da za ka iya furtawa masa, kuma idan ba ka da shi, ta yaya za ka sami wani?

Da zarar ka wuce wannan mataki, ina kake ganin Allah yana jagorantarka?

Tunani a kan Nassi

Zabura 101:2–4

2 Timoti 2:22

Babi 3

Ba ƙara Saka Maski Ba

“A gindin gicciye akwai wuri mai aminci da mutum zai iya bayyanar da rauninsa.” — Christian Lenty

Yana da sauƙi ƙwarai a gare mu maza mu ɓoye a bayan lakabi da abin rufe fuska. Muna son mu sami lakabin da ya fi dacewa da mu, ko wanda yake bayyana irin abin da muke fatan mu zama. Ko da yake yana da sauƙi mu yi amfani da waɗannan lakabai a matsayin abin rufe fuska da za mu ɓuya a bayansu, suna sa mu guji halaye da suke kaiwa ga dangantaka mafi lafiya kuma masu gina rayuwa, kamar kasancewa na gaskiya, faɗin gaskiya, da bayyana raunukan zuciya. Ta yaya ne muke ƙirƙirar waɗannan abubuwan rufe fuska? Ta yaya waɗannan abubuwan rufe fuska suke hana neman ƙarin tsarki da cikawa a rayuwarmu? Gaskiyar magana ita ce, ƙirƙirar abin rufe fuska ya fi sauƙi fiye da yadda muke zato. Misali, wani shugaba na iya ɗauka cewa saboda shi ne yake jagorantar wasu, ya fi ƙarfin bukatar ya kasance mai gaskiya kuma mai bayyana rauninsa, sai ya fara sakaci da tsarkinsa da mutuncinsa. Ko kuma akwai faston da yake jin cewa ba zai iya zuwa wajen kowa ya faɗi abin da yake zuciyarsa da gwagwarmayarsa da gaske ba, domin a matsayinsa na fasto yana tsammani bai kamata yana fama da jaraba ba ko kuma yana kokawa da shakku ko takaici. Wataƙila wani misalin kuma da dukanmu za mu iya danganta da shi shi ne mutumin da ya halarci ƙungiyar maza ko karin kumallon maza ba tare da ya san kowa ba. Zai iya jin ba shi da aminci a irin wannan wuri, ko kuma kawai bai ji akwai alaƙa ba, saboda haka sai ya riƙe gwagwarmayarsa a zuciyarsa saboda tsoron kasancewa shi kaɗai, ko a ƙi shi, ko a hana shi magana. Waɗannan tunane-tunane, tare da wasu iri-iri dabam, na iya sa kowannenmu ya ɓoye a bayan abin rufe fuska. Abin takaici, idan muka yi haka, sai mu fara ƙirƙirar yanayin da ba ma barin kowa ya kusanto mu sosai, saboda tsoron bayyana ainihin kanmu, ko ma fiye da haka, a ƙi mu. Irin wannan yanayi na iya zama mai haɗari ƙwarai.

To, ta yaya mazan Allah za su koyi rayuwa ba tare da abin rufe fuska ba? Ko da yake mun san cewa ɓoyewa a bayan abin rufe fuska kawai yana ci gaba da kare ƙarya ko hoton ƙarya da kai ko wasu suka gina, dole ne mu zaɓi kada mu rayu cikin surar wani dabam. Muna bukatar mu rayu, mu yi aiki, mu kuma huta cikin surar Almasihu da kuma ainihin matsayin da Ya ba mu a matsayin 'ya'yansa (Galatiyawa 3:26-27). Yayin da muke cire abubuwan rufe fuskarmu, muna zaɓar mu yi tafiya cikin gaskiya da bayyana raunukanmu a cikin wuri mai aminci tare da mutanen da muka amince da su. Bayyana rauni na gaskiya ya kamata ya kai mu ga cikakkiyar fadin gaskiya. Zaɓen fadin rabin gaskiya har yanzu cikakkiyar ƙarya ce. Bayyana rauni na gaskiya yana karya rikon maƙiyi kuma yana kawo 'yanci na gaskiya.

Fadin wuraren da muke da rauni da kasawa ba ya taƙaitu ga tsarki ko batutuwan jima'i kaɗai ba; yana kuma shafar zunubinmu, rashin kwarin gwiwarmu, tsorace-tsoracenmu, da sauransu. Idan muka fito da waɗannan batutuwa zuwa ga haske, maƙiyi ba zai sami abin da zai riƙe ba (1 Yohanna 1:5-7). Maƙiyi yana son ya yi anfani da wuraren rayuwarmu da suke da rauni da kasawa, saboda haka muna bukatar mu koyi yadda za mu gayyaci wasu su shiga cikin rayuwarmu domin su taimaka su kawo daidaito a waɗannan wurare. A matsayinmu na maza, yana da sauƙi mu yi alfahari da baiwar da muke da ita ko ƙwarewa da iyawar da muka haɓaka. Amma maza da yawa suna ganin da wuya su yarda da wuraren da suke da rauni ko kasawa, kuma abin da ya fi muni ma shi ne, suna jin tsoron su bayyana waɗannan ga wasu su nemi taimako.

Yin watsi da wuraren da muke da rauni ko kasawa ba ya magance matsalolin, sai dai kawai ya ɓoye su har zuwa lokacin da za su sake bayyana ta mummunar hanya. Amincewa da raunukanmu da kasawarmu a cikin al'umma mai aminci kamar ƙungiyar maza ba yana nufin an ci mu da yaƙi ba. Akasin haka, alama ce ta ƙarfin gaske, kuma tana nuna cewa mu mutane ne, masu sauƙin a danganta da su, kuma masu iya karɓar taimako daga 'yan'uwa masu bi (Galatiyawa 6:2). Gane raunukanmu da kasawarmu yana ba mu damar aiwatar da gaskiyoyin ruhaniya da kuma kafa iyakoki na zahiri masu amfani. Duk da haka, akwai wani babban cikas da da yawa daga cikinmu muke fuskanta: rashin sanin wa za mu iya tunkara. Da wa za mu iya nuna gaskiya da bayyana raunukanmu idan da yawa daga cikin 'yan'uwanmu maza suna tsoron kasancewa na gaske? Kana bayyana komai ga kowa a kowane lokaci kuma a ko'ina? Tabbas ba haka ba ne. Bari mu yi la'akari da waɗannan matakai huɗu:

1. Tare da Allah (Zabura 145:18)
2. Tare da kanmu (Romawa 12:3)
3. Tare da wasu (Karin Magana 27:17)
4. Wasu su taimaka wajen nuna mana wuraren da ba ma gani a kanmu (Ibraniyawa 3:12-13)

Su waye waɗancan 'yan kaɗan maza, ko mata, da za ka iya kasancewa mai gaskiya da na gaske tare da su? Muhimmin gaskiyar da ya kamata mu tambaya ita ce wannan: ta yaya za mu girma mu ƙara kama da Almasihu idan ba mu shirye mu fito da sassan rayuwarmu waɗanda ba su yi kama da Almasihu ba zuwa ga haske?

Dole ne mu yi niyya mu gina yanayi inda dukan maza za su iya bayyana gwagwarmayarsu a wurin da ba ya karɓar martani na yanke hukunci. Bari mu rungumi damar yin tafiya tare da mutanen da ba cikakku ba, kamar ni da kai. Wannan yana nufin muna fuskantar matsaloli na gaskiya. Ba ma yin biris da su, ba ma ɗaukaka su, kuma ba ma guje musu. A gindin gicciye ne ake samun taimako, ake samun bege, kuma waraka tana yiwuwa. Dukanmu daidai muke a gindin gicciye.

Zan Iya Fahimta

Ko a cikin al'ummar Kirista ma sau da yawa ana ruɗe mu har mu guji kasancewa na gaskiya ba tare da mun ankara ba. Sanya nau'o'in abin rufe fuska na duniya abu ne da ya zama ruwan dare a cikin al'umma marar bin Allah, kuma ga mutane da yawa ya zama kamar halin da suka saba da shi. Maƙiyi mai wayo ne, kuma bai damu da irin abin rufe fuskar da muke sanyawa ba, muddin muna ci gaba da rashin kasancewa na gaskiya. Sai bayan shekaru da yawa ne na fara gane cewa har yanzu ina sanya abin rufe fuska domin in gina hoton ƙarya. Nassosi suna da abubuwa da yawa da za su ce game da hoton ƙarya, kuma babu ɗayansu mai kyau. Abin da ban fahimta sosai ba shi ne, an halicce ni cikin surar Allah. Imago Dei — surar Allah — Ubana na sama ne ya ba ni tun ina cikin cikin mahaifiyata. Na kasance ina kwatanta kaina da waɗanda suke kewaye da ni, kuma ina sanya "abin rufe fuska na Kirista" da yawa domin in dace da su, kuma in bayyana kamar na fi yadda nake ji ko yadda nake a zahiri tsoron Allah da ibada. Yanzu ina da sabuwar asali, kuma tana da tushe sosai cikin Almasihu. Da aka tambayi Yesu ko daidai ne a biya haraji, sai ya tambaya hoton wa ne yake kan kuɗin, sannan ya ce, "Ku bai wa Kaisar abubuwan da suke na Kaisar, ku kuma bai wa Allah abubuwan da suke na Allah." An halicce ka a matsayin wata kebabbiyar bayyanar aikin hannun Allah. Tawali'u, bayyana gaskiya, nuna rauni, da kasancewa na gaskiya duka suna cikinka, kuma su ne madubin da ta wurinsu wasu za su iya ganin ɗaukakar wanda aka halicce ka ka zama. Ka yi alfahari da ɗaukakar da aka yi maka ta karɓarka a matsayin ɗa, da kuma wanda ka zama yanzu.

Tambayoyin Yin Tunani

Ka san ko kai wane ne a cikin Almasihu, ko kuwa an ruɗe ka?

Me ya sa kake ganin sau da yawa mukan ci gaba da sanya abin rufe fuska?

Waɗanne irin halaye ko siffofi ne na musamman da Allah ya ba ka da ya kamata su bayyana, kuma ta yaya za ka iya nuna su a kai a kai?

Tunani a kan Nassi

Zabura 30:2

Ishaya 44:22

Babi 4

Riƙewa da ƙarfi har yatsun hannu su yi fari

“Ba za ka iya sarrafa guguwar rayuwa ba, amma za ka iya sarrafa inda kake neman mafaka a tsakiyar waɗannan guguwar. Ka bar Kalmar Allah da alkawaransa su zama mafakarka.” — Christian Lenty

Akwai ra’ayoyi da dama da aka saba yi game da maza. Ra’ayoyi irin su, maza ba sa son su amince cewa suna da rauni. Maza ba sa son neman hanyar da za su bi. Maza ba sa iya bayyana yadda suke ji. Kuma jerin yana ci gaba. Irin waɗannan ra’ayoyi suna yawo a cikin al’umma har su shiga tunanin mutane. Waɗannan duk shahararrun *stereotype* ne game da maza, kuma yin abin da ya saba wa irin waɗannan ra’ayoyi kan jawo maganganu cewa mu “mara ƙarfi” ne ko kuma a yi shakku game da namijinmu. Saboda haka, maza da yawa suna so su bayyana kamar suna da ƙarfi, kuma kusan ba sa yin kuka. Abin takaici, suna rayuwa kamar sun yarda da waɗannan tunani, kuma idan muka ɗora hakan a kan dangantakarmu da Allah, yana hana mu iya kasancewa masu gaskiya da buɗaɗɗen zuciya game da gwagwarmayarmu da jarabobimmu. Idan muka yi ƙoƙarin doke jaraba da ƙarfin kanmu, wata rana za mu iya yin ƙarfi, amma a ƙarshe za mu gaza, domin nasara ba ta samuwa da ƙarfin kanmu. Ba za mu iya mallake jaraba ba, amma muna rayuwa kamar muna iya, kuma sau da yawa muna neman hanyoyin wucin-gadi na ɗan lokaci.

Za mu iya kwatanta hakan da “fararen ƙwanƙwasa.” Kwanƙwasa kan zama fari idan mun matse hannayenmu da ƙarfi sosai har jini ya ja baya daga gare su. Daidai ne a ce idan muna matse hannayenmu haka don mu ƙi wani abu, muna dogara ne ga kanmu. Muna ƙoƙarin amfani da ƙarfin kanmu don mu ƙi jaraba. Sabanin hoton matse hannu (tsunkule) shi ne hannu a buɗe.

Hannu a buɗe alama ce ta maraba, ta gayyata, ta neman taimako. Hannunmu da muka rufe (tsunkule) yana nuna ƙin yarda da abubuwan da ke waje. Idan hannunmu a rufe yake, ko da muna ƙoƙarin yin abin da ya dace ta hanyar ƙin jaraba, ba za mu iya kama hannun Wanda ya miƙa nasa hannun domin ya kama namu ya kuma ɗaga mu daga cikin rikicinmu ba. Dogaro da hannunmu a tsunkule bai kai buɗe hannu da miƙawa ga Mai-Ceto mai ƙauna ba—Wanda tuni yake miƙo hannunsa ƙasa domin ya ba mu ƙaunarsa, gafararsa, da alherinsa. I, muna da rauni ba tare da Shi ba, amma hakan ba yana nufin dole ne mu faɗa cikin zunubi ba. Maimakon haka, dole ne mu zaɓi mu gudu mu nemi mafaka a cikin hannuwan Yesu… hannuwan da kullum a buɗe suke, a shirye suke su karɓe mu su kuma taimake mu mu ƙi jaraba idan ta zo. Ka tuna, Kristi kaɗai ne kullum Mai ƙarfi da zai kuɓutar da mu.

To, me ya sa sau da yawa muke ƙin karɓar taimakon da Kristi yake bayarwa? Gaskiyar magana ita ce, muna son mu kasance masu iko. Amma a rayuwa ta gaskiya sau da yawa muna fuskantar abubuwan da ba za mu iya sarrafawa ba, sai mu manta abin da muke bukata domin mu kasance masu aminci. A matsayinmu na maza, barin iko a wasu fannoni na rayuwa na iya zama da wahala, amma wajibi ne idan muna so mu yi tafiya cikin ƙarin tsarki da cikakkiyar lafiya ta ruhaniya. Akwai fannoni a rayuwarmu da za mu iya sarrafawa, amma akwai kuma waɗanda ba za mu iya ba. Hikima daga Kalmar Allah da gogewa—ko wadda muka koya da kanmu ko wadda wasu suka raba mana—za ta koya mana yadda za mu bambanta tsakanin waɗannan biyun.

Mu fara da abin da za mu iya sarrafawa. Za mu iya sarrafa ayyukanmu, yadda muke amsawa, da motsin zuciyarmu. Amma ba za mu iya sarrafa jarabobin da ke waje ba, ko mutane, ko yanayi. Wannan bambanci ne da ke sa maza da yawa su rikice. Sau da yawa, muna ƙoƙarin sarrafa abubuwan da ba su dace ba, sannan mu yi watsi da fannoni da ya kamata mu nuna kamewa a cikinsu (Galatiyawa 5:22-23). Idan abin da za mu iya sarrafawa shi ne ayyukanmu, amsoshinmu, da motsin zuciyarmu kawai, to akwai wani abin da za mu iya yi? I, akwai! Duk da cewa koyon kamewa yana da muhimmanci kuma yana daga cikin 'ya'yan Ruhu, dole ne mu kuma koyi a waɗanne fannoni za mu iya kasancewa masu aminci. Idan mutane ko yanayi da ba mu da iko a kansu suna shafar mu, ko kuma idan jaraba ta yi mana yawa har muna jin kamar ba za mu iya ƙin ta ba, har yanzu za mu iya kasancewa masu aminci ta hanyoyi masu zuwa:

1. Yin amfani da kayan aikin da suka dace domin yaƙin ruhaniya (Afisawa 6:10-18)
2. Gayyatar Allah da kuma wasu su shiga cikin lokacin jaraba da rauninmu (1 Korintiyawa 10:13)
3. Yin amfani da Kalmar Allah a matsayin takobin Ruhu (Afisawa 6:17)
4. Mayar da hankali ga Almasihin Yesu (Ibraniyawa 12:1-2)
5. Kafa kyawawan iyakoki (Ayuba 31:1)
6. Gudun jaraba maimakon bin sha'awar sani mara lafiya kuma marar tsarki (Filibbiyawa 4:8)

Ka gano abin da za ka iya sarrafawa (wato, miƙa hannu neman addu'a, kin yin sassauci ko sulhu da zunubi) da kuma abin da ba za ka iya sarrafawa ba (kawar da jaraba gaba ɗaya daga wannan duniya). Ka koyi kasancewa mai aminci a abin da za ka iya sarrafawa.

Ta wajen kasancewa masu aminci a abin da za mu iya sarrafawa, ba da jimawa ba za mu gina tubali mai ƙarfi. Wannan zai ba mu ƙarfi mu tsaya daram a ayyukanmu, yadda muke amsawa, da motsin zuciyarmu sa'ad da muka fuskanci kowace irin jaraba da za ta iya zama abin tayar da mu zuwa zaɓuɓɓuka marasa lafiya kuma marasa tsarki. Kuma ko da yake Allah Shi ne Mai iko a kan komai, hakan ba yana nufin an sauke mana alhakin kanmu ba. Yayin da muke ci gaba kullum, mu nemi mu kasance masu kyakkyawan riƙo da kula da dukkan abubuwa, har da kanmu.

Zan Iya Fahimta

Kwarewata da “fararen ƙwanƙwasa” ba wai tana faruwa ne kawai sa’ad da na yi ƙoƙarin ƙin jaraba da ƙarfin kaina ba; tana kuma faruwa ne sa’ad da nake buga hannuna da na tsunkule a kan tebur cikin takaici, kamar na sha kaye. Hakika, a wannan fanni na kasance mai jinkirin koyo, kuma na samu dama da yawa na koyon tawali’u da yin aikace-aikacen furuci (confession). Na gaji da riƙa amincewa da gazawata. Amma duk lokacin da na yi hakan, kullum ina samun albarka ta hanyar ƙauna, haƙuri, fahimta, da ƙarfafawar da nake karɓa. Na riga na wuce rabin shirin P2P kafin na gane cewa a cikin raunina ne Yake iya nuna ƙarfinsa. Yayin da a hankali na fara dogara gare Shi, na kuma koyi yadda zan miƙa hannu neman taimako tun da wuri da zarar jaraba ta ɗaga kai, sai na fuskanci nasara nan take. Yanzu hannuwana a buɗe suke, ina yaba wa kaina, mai ba ni shawara (mentor) na, da Allah. Ko da yake jaraba ba ta ɓace ba, sa’ad da na riƙa horar da kaina wajen miƙa hannu da neman taimako, na koyi yadda zan ɗauko ƙarfi daga gare Shi. Na tashi daga “zunubi—tuba—maimaitawa” zuwa “miƙa hannu—rinjaye—maimaitawa.” Da lokaci, daɗin nasara ya zama mafi zaƙi ƙwarai fiye da ‘ya’yan itacen da aka haramta.

Tambayoyin Yin Tunani

Kana ganin yana da wahala ka nemi taimako? Idan haka ne, me ya sa?

A waɗanne hanyoyi ne aka ruɗe ka?

Ta yaya al'umma ke ƙoƙarin ɓoye ruɗin da aka yi magana a kai a wannan babin?

Tunani a kan Nassi

Zabura 101:2–4

Babi 5

Wane Ne Jagoranka na Sama?

“Ka gaya mini su waye abokanka, ni kuma zan gaya maka kai ɗin wane ne ko kuma wane ne kake shirin zama. Ka yi huldɗa da masu adalci.” — Steven Lawson

Kana da zuciyar koyarwa ne? Watakila kana tsammanin haka ne, amma… da gaske kuwa haka yake? Kana barin wasu su nuna maka wuraren da ba ka ganin gazawarka, ko kuwa kana ganin ba ka da irin waɗannan wurare? Idan aka ƙalubalance ka ta hanyar da ta dace domin ka ƙara girma, kana ɗaukar hakan a matsayin cin mutunci ne, ko kuwa kana ganinsa a matsayin aikin ƙauna da kulawa? Gaskiyar magana ita ce, dukanmu muna bukatar mu girma, kuma wannan bukata ba ta raguwa ko kaɗan idan ka yi aure, ko kana da matsayin jagoranci a cikin ikkilisiyarka, da sauransu. A gaskiya ma, muddin kai ba cikakke ba ne, kuma ba za ka zama cikakke ba, koyaushe za a kasance da wani fanni na rayuwarka da Allah yake son ya yi aiki a kai, ya sassaka shi, ya kuma canja shi ya yi kama da Ɗansa, Yesu Almasihu.

To, yaya muke girma? Da yawa daga cikinmu muna iya komawa ga kwasfan sauti, taruka na karawa juna sani, bidiyoyin koyarwa na intanet, ko sabon littafin da ya fi sayuwa. Ko da yake waɗannan kayan taimako suna da kyau, abin da suke ke nan kawai—kayan taimako. Akwai lokutan da muke ƙoƙarin amfani da waɗannan kayan taimako wajen warware matsalolin ruhaniya. Watakila kai, ko wani da ka sani, kullum yana jin daɗin sabon littafin da ya yi alkawarin wani abu kamar “Kwanaki 40 zuwa Tsarki”, ko “Watanni 6 zuwa ’Yanci.” Wani ɓangare na wannan farin ciki yana iya fitowa ne daga jan hankalin da alkawarin mafita cikin gaggawa yake yi: cikin kwanaki 40 ba za ka sake gwagwarmaya ba, ko kuma cikin watanni 6 wannan fanni mai wahala zai gushe daga rayuwarka har abada.

Amma mafita ta gaggawa kan iya barin mu cikin takaici da karaya idan sakamakon da aka “yi alkawari” bai bayyana da saurin da muke so ba, ko ma bai bayyana sam ba. Girman da yake canja rayuwa yana zuwa ne ta wurin almajiranci na tsawon rai. Kuma a nan ne muke son mu koya maka bambanci tsakanin alaƙa ta kwance da kuma alaƙa ta tsaye.

Dukanmu muna da abokai. Abokan da muke yin nishaɗi tare da su kuma muke hulɗa da su. Abokan da za mu iya buɗe musu zuciyarmu mu faɗi gaskiya, mu yi addu’a tare da su, mu kuma yi tafiyar rayuwa tare. Irin waɗannan su ake kira abokan kwance. A wani ɓangaren kuma, ko da yake abokin tsaye yana da abubuwa da yawa iri ɗaya da abokin kwance, akwai bambanci. Abokin tsaye mutum ne da muka buɗe masa rayuwarmu, muka kuma ba shi ikon yin magana a cikin rayuwarmu (Misalai 27:17). Muna barin waɗannan abokan tsaye su ƙalubalanci tafiyarmu tare da Allah har zuwa matakin da a da muke ganin ya fi ƙarfinmu. Suna iya nuna mana fannoni a rayuwarmu da ke sa mu jin rashin daɗi. Har ma suna iya tona fannoni da muka yi zaton mun riga mun magance, amma ga mu nan kuma, muna fuskantar zaɓi ko mu ɗauki matakan wahala amma masu muhimmanci da ke kaiwa ga girma na gaskiya, ko kuma mu musanta cewa har yanzu waɗannan fannoni suna nan. Za mu iya cewa suna yi mana shari’a ko hukunci. Har ma muna iya ɗaukar matakin kare kai a martaninmu ga ƙalubalen nasu.

Ko da yake hakan yana da wahala, dole ne dukanmu mu kasance da abokan tsaye a rayuwarmu—aboki wanda ya sadaukar da kansa ga mutumin da muke zama a cikin Almasihu, kuma koyaushe zai mayar da mu ga ikon Kalmar Allah mai sauya rayuwa (Ibraniyawa 4:12). Muna barin abokan tsayenmu su kusanto mu sosai su kuma ga ko su waye mu a zahiri. Kuma ko da yake yana iya zama abin tsoro ka bayyana haka ga kowa, ba da daɗewa ba za ka gane cewa abokin tsaye ba zai gudu ya bar ka ba. Dukanmu muna bukatar irin waɗannan abokai.

Me ya sa muke amfani da kwatancin kwance da tsaye? Domin idan muka dubi gicciye, za mu ga Almasihu yana cikin matsayin duka na kwance da na tsaye. A matsayin na kwance a gare mu, Almasihu mutum ne da za mu iya yin magana da shi, wanda kuma zai iya fahimtar abin da muke ciki (Ibraniyawa 4:15); wanda muka san koyaushe yana nan dominmu (Zabura 145:18-19). Almasihu abokinmu ne. A matsayin abokinmu na tsaye kuma, Yesu yana iya nuna mana fannoni na rayuwarmu da suke bukatar su daidaita da sabuwar halittar da muke da ita a cikinsa (2 Korintiyawa 5:17). Tsarki da adalci ba halaye ba ne da suke zuwa mana a sauƙaƙe, domin mu mutane ne da muka fāɗi, masu zukata da ba a fansa ba. Idan muna son mu rayu rayuwa mai tsarki da ta Allahntaka, dole ne mu binciki abin da muke bari ya cika tunaninmu da zukatanmu, da kuma waɗanda muke kewaye da kanmu da su (1 Bitrus 1:13-16).

Shi ya sa ya zama dole mu kafa kanmu a cikin Kalmar Allah, domin mu iya tsayawa da ƙarfi a gaban jaraba da yin sulhu da abin da ba shi da tsarki (Zabura 119:9). A matsayin masu bi, ba wai kawai ya kamata mu so shawarar da muke yankewa kowace rana ta nuna ci gaba a fannin tsarki ba, ya kamata kuma mu so rayuwarmu ta nuna kamannin Almasihu gaba ɗaya (2 Korintiyawa 3:18). Wannan buri ba tafiya ta yini guda ba ce, tafiya ce ta tsawon rai. Kuma wannan tafiya ba ta mutum ɗaya kaɗai ba ce; a maimakon haka, dama ce gare ka ka gayyaci wasu abokai. Abokai waɗanda Allah zai iya amfani da su su yi tafiya tare da kai, su faɗa maka gaskiya, su nuna alheri, su ba ka ƙarfafawa, su kuma yi farin ciki tare da kai yayin da kake girma cikin tsarkin jima'i, cikakkiyar lafiyar ruhaniya, da balagar kamannin Almasihu (1 Tasalonikawa 5:11).

Ko da yake da yawa daga cikinmu muna jin daɗin alaƙar abokan kwance, alaƙar abokan tsaye tana nufin miƙa hannu da neman taimako a wannan tafiyar da aka kira mu zuwa gare ta (Ibraniyawa 12:1-2). Bugu da ƙari, muna iya fuskantar jarabar zaɓar abokin tsaye bisa ga samuwarsa kawai da kuma ko jadawalinsa ya dace da namu. Ka tuna cewa akwai hanya mafi kyau ta zaɓar abokin tsaye fiye da kawai duban ko yanayin lokaci da shirye-shirye sun yi daidai. Ya kamata a yi addu'a game da zaɓar abokin tsaye, kuma a zaɓe shi da irin kulawa da zurfin tunani kamar yadda ake yi wajen zaɓar abokin rayuwa ko wata alaƙa mai tasiri. Sa'ad da kake neman abokin tsaye, kana roƙon wani ne ya taimake ka ka girma a fannoni dabam-dabam na halinka da rayuwarka ta ruhaniya. Wannan muhimmiyar shawara ce, kuma ya kamata a ɗauke ta da muhimmancinta. A yau, wa za ka iya gayyata cikin rayuwarka ya zama abokin tsaye?

Zan Iya Fahimta

Samun aboki wanda zan iya gaya masa mafi sirrin gwagwarmayata ba wani abu ba ne da na taɓa tunani a kai a da, kuma ba wata fahimta ba ce da na saba da ita. Na san cewa ina bukatar in yi sauye-sauye a yadda nake rayuwa, kuma Allah cikin alherinsa ya shiryar da ni zuwa RMPP da kayan P2P. Amma hoton Littafi Mai Tsarki na yin tafiya cikin haske bai yi mini cikakkiyar ma'ana sosai ba. Duk da haka, a lokacin da na gama littafin *Pathway to Purity*, na gane cewa ba wai kawai ina da abokin tsaye ba ne, har ma ina koyon yadda zan yi tafiya cikin haske. Kuma yayin da na ci gaba da yin haka, sai na fara ganin kaina a cikin wannan hasken. A hankali na fara ganin wasu fannoni da yawa na rayuwata waɗanda nake bukatar in kawo su cikin haske kuma in sa su su yi biyayya ga Kalmar Allah. Ba ko kaɗan nake nufin cewa na gama da wannan tsari ba, kuma na fahimci cewa wannan alkawari ne na dogon lokaci. Amma duk lokacin da na zaɓi in daidaita kaina da duniyar tsaye, sai na fara dandana abokantaka ta gaskiya da kuma zumunci na gaskiya wanda yake sa ci gaba da sauyawa ya zama mai yiwuwa.

Tambayoyin Yin Tunani

Me ya sa maza suke ganin yana da wuya sosai su “yi tafiya cikin haske”?

Waɗanne fannoni na rayuwarka kake ganin Allah yana so ya haskaka da haskensa?

Waɗanne nassosin Littafi Mai Tsarki za ka iya yin bimbini a kansu domin su tabbatar maka da wannan matakin da za ka ɗauka?

Tunani a kan Nassi

Misalai 27:17

1 Korintiyawa 11:1

Babi 6

Ka Aiwatar da Shi

Kalmar alheri, ma’anarta da yadda ake fahimtarta, na iya zama abin da ke jawo saɓani ga mutane da yawa. Idan ka rubuta kalmar a binciken Google, tabbas za ka ga jerin ra’ayoyi, tunane-tunane, koyarwa, da wa’azoji masu yawa. Ko ma a tsakanin ƙungiyoyin ɗarika masu kama da juna, ana iya samun saɓanin fahimta. To, ta yaya alheri zai iya shafar rayuwarka, musamman dangane da neman tsarki da cikakkiyar lafiyar ruhaniya? Mun yi imani cewa dole ne mu ga alheri a matsayin wani abu da ya kamata mu yi murna da shi kuma mu yi zurfin tunani a kansa. Mu fara da yin murna da shi.

Yin Murna

Yesu bai mutu a kan gicciye ba domin kawai ka riƙa zama a kujerar coci kowace Lahadi. Ya zo ne domin ya ’yantar da kai. Ka yi tunani a kai: baiwar Allah ta ceto tana fansarka, tana kuma ware ka a matsayin ɗan Allah. BaiwarSa ta alheri kyauta ce da za ta iya sauya rayuwarka, ta kuma siffanta halinka zuwa kamannin Ɗansa. Ashe wannan ba abin mamaki ba ne kuma abin murna? Hakika, eh! Amma duk da haka, idan ka dubi rayuwarka, ko idan na duba tawa, akwai yiwuwar za a ga fannoni da yawa na rauni da kasawa. Kuma ko da yake waɗannan abubuwa gaskiya ne, watakila ma suna ba mu takaici, labari mai daɗi shi ne ba za su iya rinjayar Allah ba; domin Shi ba ya takaituwa, ba ya kuma rikicewa saboda raunukanmu ko kasawarmu. Amma alheri ba wani abu ba ne da kawai za mu yi murna da shi; ya kamata kuma ya haifar da ’ya’ya a rayuwarmu (Matiyu 3:8).

Ka taɓa yin zunubi sannan ka yi tuba da sauri-sauri gwargwadon iyawarka? Na tabbata da yawa daga cikinmu mun yi haka, kuma idan zan buɗe zuciyata gare ka, dalilin da ya sa sau da yawa nake gaggawar tuba shi ne domin ina son in ji daɗi bayan zunubin da na yi. Kai ma ka taɓa jin haka? A gaskiya, sau da yawa tubanmu ya fi zama wata hanya ta saurin wucewa gaba fiye da ya zama juyawa daga dukan rashin Allahntaka.

Duk da haka, yayin da muke ƙara girma a tafiyarmu ta ruhaniya, muna ƙara gane cewa zurfin fahimtar alherin Allah muhimmin abin motsawa ne ga tafiya cikin tsarki da kuma nuna ’ya’yan Ruhu (Galatiyawa 5:22-24). Idan muka fahimci alherin Allah da ’yancin da yake kawo wa rayuwarmu, tare da alhakin da ke kanmu mu riƙe shi da kyau, za mu so mu juya baya ga dukan rashin adalci da ƙazanta. Kuma yayin da muke yin haka, maimakon haka za mu riƙa haifar da ’ya’ya—wato zaɓe da ayyuka—waɗanda suka dace da sabon mutum da muka zama a cikin Almasihu (2 Korintiyawa 5:17). Allah yana zubo mana alherinsa fiye da yadda za mu taɓa iya ganewa, kuma yana ba mu ikon rayuwa mai tsarki cikin ikonsa ta wurin Ruhu Mai Tsarki da kuma ta wurin Kalmarsa. Wannan shi ne alherin Allah. Amma ko da muke murna da wannan baiwar alheri da ba mu cancanta ba, ya kamata kuma mu ɗauki lokaci mu yi tunani a kan irin babban farashin da aka biya a madadinmu.

Yin Tunani

Yaushe ne karo na ƙarshe da ka zauna ka yi tunani a kan alheri? Shin wannan tunanin ya sa ka yi nazari a kan irin babban farashin da aka biya? Kamar yadda muka sani, ma'anar alheri ita ce tagomashin da ba a cancanta ba. Alheri shi ne Allah yana ba mu abin da ba mu cancanta ba (Zabura 103:10). Zunubanmu sun cancanci hukunci (Romawa 6:23), amma Allah cikin ƙaunarsa (Yahaya 3:16) ya aiko Yesu ya ɗauki gurbinmu a kan gicciye (Romawa 3:21-26). Idan mun tashi a cikin coci, mun san waɗannan gaskiyoyi da zuciya. Amma ga da yawa daga cikinmu, yana iya zama da wahala mu fahimci yadda alheri yake bayyana yayin da muke neman ƙarin tsarki da cikakkiyar lafiyar ruhaniya kowace rana. Saboda haka, bari mu ga abin da za mu iya koya daga wani labari a cikin Littafi Mai Tsarki, wato labarin Yesu a gonar Getsamani a daren da Yahuda ya bashe shi. Sa'ad da Yesu yake a gonar, yana addu'a kuma zufa tana fitowa kamar jini. Ana fahimtar cewa yana zufar jini ne saboda tsananin damuwar wannan lokaci da kuma lokutan da ya san suna gab da zuwa. Idan ni da kai muna cikin irin wannan hali, da alama mafi yawa za mu riƙa neman hujjar da za ta sa ba za mu ci gaba ba, ko kuma mu nemi hanyar tserewa. Amma me Yesu ya ce? "Ba nufina ba, amma nufinka shi aikata." Kana ganin ƙa'idar da za ka iya amfani da ita lokaci na gaba idan aka jarabce ka ka bi sha'awoyin jikinka? Ga Yesu nan, wanda yake sanin abin da zai biyo baya, amma ya miƙa nufinsa ga nufin Uba. Wannan mika kai zai jawo wa Yesu tsananin zafi, wahala, kuma a ƙarshe, mutuwa.

Abin godiya ne cewa ba sai ka sha irin wannan zafi ko wahala ɗaya ba. Idan muka ce a'a ga sha'awoyin jiki, kuma muka ce eh ga nufin Uba, muna iya jin baƙin ciki, takaici, ko rashin jin daɗi, amma nan ne iyakarsa. Barin jaraba mai zunubi a gaban kwamfutarka, ko a wurin shakatawa, ko a ofis, da sauransu, mai yiwuwa ba zai kashe ka ba. Ko da yake ba abu ne mai sauƙi ba, kuma wataƙila ba za ka "ji" kana son yin haka ba, da ikon Ruhu Mai Tsarki da alherin Allah, abu ne mai yiwuwa (Filibbiyawa 4:13). Ka tuna, "Uba, ba nufina ba, amma nufinka shi aikata."

Alheri ya zo ne da babban farashi, kuma wannan farashin shi ne mutuwar Almasihu a kan gicciye. Mutuwa ce mai tsananin azaba da tashin hankali, amma duk da haka Almasihu ya jure ta sabili da kai. Zaɓinka na yin tafiya cikin biyayya ga Kalmar Allah, duk da sha'awoyin zunubi na jikinka, wata hanya ce ta nuna godiyarka saboda wannan baiwa mafi daraja (2 Yahaya 1:6). Alherin Allah ya zo da farashin da ba za ka iya biya ko jurewa ba. Alherin Allah—wani abu da ban cancanta ba, amma aka ba ni dama gare shi—kyakkyawar baiwa ce. Farashin alheri wani abu ne da ya kamata mu riƙa gode wa Allah saboda shi, mu yi murna da shi sau da yawa, kuma mu yi zurfin tunani a kansa da natsuwa. A yau, ta yaya rayuwarka za ta iya yin murna da kuma nuna wannan baiwa mafi daraja?

Zan Iya Fahimta

A matsayina na uba mai ’ya’ya uku, sau da yawa ina ganin yana taimaka mini in dubi dangantakata da ’ya’yana domin in fi fahimtar alherin Allah da yadda yake mu’amala da mu. A tsawon shekaru na koya wa ’ya’yana dukan abubuwan da nake so su riƙa yi. Su ce “don Allah” da “na gode,” kada su yi magana bakinsu cike, su wanke hannuwansu, su kashe fitila, su tattara kayan wasansu, da sauransu. Ka fahimci abin da nake nufi. Amma yayin da suka ƙara girma, sauyin daga nufina zuwa nasu nufi ya fito fili sosai. Yanzu na fi mai da hankali ga yadda ƙa’idodin Allahntaka suke bayyana a rayuwarsu, maimakon kowane ƙaramin aiki ko ɗabi’a dabam-dabam. Kuma saboda ina ƙaunarsu, a dabi’ance ina nuna musu alheri a mu’amalata da su da kuma ayyukansu. Na san su, na kuma san zukatansu. Haka nan ma, Ubanmu na sama ya san zukatanmu kuma yana da haƙuri da mu. Amma abin lura shi ne, yayin da muke ƙara balaga cikin bangaskiyarmu, a wata hanya mai ban mamaki ana kiranmu mu zama kamar yara—yara marasa ƙarfi kuma marasa taimakon kansu, waɗanda suke karɓar baiwar alherin Allah da bangaskiya mai sauƙi. Duk da haka, ko da yake alherin Allah baiwa ce, bai kamata mu yi amfani da shi a matsayin uzuri ga gazawarmu ba. A maimakon haka, ya kamata mu tsaya a kan alherinsa domin ya taimake mu mu mika nufinmu, mu kuma yi tafiya cikin nasarar nufinsa domin rayuwarmu.

Tambayoyin Yin Tunani

Me ya sa kake ganin Yesu yake kiranmu mu juya mu zama kamar yara?

Kana ganin akwai wasu ɓangarori na nufinka game da rayuwarka da suke saɓa wa nufin Allah?

Ta yaya za ka yi tunani a kan alheri har ya motsa ka ka juya ka zama kamar yaro?

Tunani a kan Nassi

Romawa 6

Babi 7

Abin Mamaki daga Akwati

“Jaraba ita ce Shaiɗan yana leƙowa ta ramin maɓalli. Miƙa kai kuwa shi ne buɗe ƙofa ka gayyace shi ya shigo.” — Billy Sunday

Ga maza da yawa da suke fama da jaraba a kai a kai, muna tunanin rayuwa za ta fi sauƙi sosai da ace tunane-tunanen jaraba ba su wanzu ba. Ko da yake wannan tunani ne mai daɗi, a rayuwa ta gaskiya dukanmu muna fuskantar jaraba (Yaƙub 1:13-15). Ko Yesu ma an jarabce shi (Matiyu 4:1, Ibraniyawa 4:15). To, ta yaya za mu iya rayuwa muna ƙin waɗannan tunane-tunane marasa tsarki, ba sau ɗaya ko sau biyu kawai ba, amma a kai a kai, alhali muna rayuwa a cikin duniya inda tunane-tunanen jaraba suke ta zuwa mana kullum? Kamar yadda muka koya a Babi na 1: *Bin Tsarki* (shafi na 10), muna fuskantar iri biyu na jaraba. Ko muna fuskantar jaraba ne ko kuma mu ne muka gayyaci jaraba, koyaushe za mu iya yin zaɓin tsayawa a ayyukanmu, mu yi tunani a kan gaskiya, sannan mu juya mu bar damar yin zunubi. Yana da muhimmanci a bambanta tsakanin tunani da aiki domin koyaushe mu ke da alhakin ayyukanmu.

Wataƙila kai irin mutumin nan ne da yake gwagwarmaya da tunanin kawai, ba tare da aiwatar da aikin ba. Wannan ya kawo mu ga tambayar nan… shin tunane-tunanen jaraba zunubi ne? Amsar tana cikin abin da kake yi da waɗannan tunane-tunanen. Kana riƙe su ne, kana ta tunaninsu, ko ma ka fara yin sha’awa game da hotuna ko yanayin da suke yawo a ranka? Idan haka ne, to a fili yake cewa waɗannan tunane-tunanen masu zunubi ne, marasa tsarki, kuma marasa girmamawa bisa ga Nassosi (Matiyu 5:28, Markus 7:20-23). Ko kuma wataƙila kana tunanin, “Amma babu wanda ya san abin da nake tunani, don haka babu wata illa.” Amma gaskiyar ita ce, Allah ya san tunaninka (Zabura 94:11, Zabura 139:2).

Saboda kawai babu wani a kusa da za mu ba da lissafi gare shi, ba yana nufin ba mu da alhaki a gaban Allah ba. Maimakon mu nishaɗantu da irin waɗannan tunane-tunane da yanayi, ya kamata mu ƙi su gaba ɗaya. Wannan ƙa'ida tana da kyau a ji, ko ba haka ba? To, me ya sa yake zama kamar faɗinsa ya fi aikata shi sauƙi?

Wataƙila saboda muna ƙoƙarin danne tunane-tunanen jaraba ne kawai, ba tare da magance su kai tsaye ba. Idan tunanin jaraba ya shigo ranka, ba ya aiki ka dai tura shi gefe kamar abin wasan yara na *Jack in the Box*. Idan ka taɓa samun irin wannan abin wasa tun kana yaro, watakila kana jin daɗin juya abin hannunsa a hankali har sai a wani lokaci na mamaki, sai ɗan wasan barkwanci ya fāɗo sama kwatsam—wanda a lokaci guda zai ba ka tsoro kuma ya sa ka yi murmushi. Jaraba ma tana da kama da haka. Muna yin rayuwarmu ta yau da kullum ba tare da sanin lokacin da jaraba za ta zo ba. Tana iya zuwa yayin da muke a gidan burodi na unguwa muna ɗaukar abin karin kumallo a hanyarmu ta zuwa aiki, ko kuma muna zaune a cunkoson ababen hawa a hanyarmu ta dawowa gida. Jaraba ba za ta aiko maka da jadawalin ranar da zai nuna lokacin da take shirin fuskantar ka ba. Saboda haka, ya kamata mu san abin da za mu yi sa'ad da waɗannan tunane-tunanen jaraba suka zo. Kawai kaɗa kai da ƙoƙarin danne tunanin jaraba ba wata dabara ba ce ta samun nasara ta tsawon rai. Tura ɗan wasan barkwanci ya koma cikin akwatin ba zai hana shi sake tashi sama a wani lokaci ba. Lokacin da muke juya abin hannun abin wasanmu, ba mu taɓa sanin lokacin da ɗan wasan zai yi tsalle ya fito ba.

Jaraba ma haka take. Idan ka danne tunanin jaraba, lokaci kaɗai ya rage kafin ɓoyayyun tunane-tunane da sha'awoyi su sake bayyana. A cikin neman tsarkinmu, ba za mu iya ɗaukar jaraba ta zunubi kamar abin wasan *Jack in the Box* ba. Dole ne mu kama waɗannan tunane-tunane mu mallake su, sannan mu maye gurbinsu da tunane-tunane masu tsarki da adalci. Idan muna son ganin nasara mai ɗorewa a kan tunane-tunanen jaraba, dole ne mu ɗauki martaninmu ga waɗannan tunane-tunane a matsayin matakai biyu:

1. Kada mu bar waɗannan tunane-tunanen su yi yawo ba tare da iyaka ba, sai dai mu kama su mu mallake su (2 Korintiyawa 10:5)
2. Dole ne mu maye gurbin waɗannan tunane-tunane da gaskiya daga Kalmar Allah (Filibbiyawa 4:8)

Bugu da ƙari, muna ganin babbar hanya ta tsarki a rayuwarmu da tunaninmu idan muka dubi Afisawa 6:10-18. Wannan ɓangaren Nassi yana ba mu umarni guda 8 kan yadda za mu shirya domin yaƙin ruhaniya da ba shakka za mu fuskanta:

1. Ka ƙarfafa a cikin Ubangiji (aya ta 10)
2. Ka sa dukan makaman yaƙin Allah (aya ta 11)
3. Ka ɗauki cikakkun makaman yaƙin Allah (aya ta 13)
4. Ka tsaya daram (aya ta 14)
5. Ka ɗauki garkuwar bangaskiya (aya ta 16)
6. Ka karɓi kwalkwalin ceto (aya ta 17)

7. Kuma ka yi addu'a cikin Ruhu (aya ta 18)
8. Ka kasance a faɗake (aya ta 18)

Waɗannan duka matsayi ne na shiri tun kafin yaƙin da ke gudana a zuciyarka da tunaninka. Ba a nufe ka ka kasance cikin matsayi na kariya kawai ba; an kira ka ka ɗauki tunani da matakin kai farmaki. Amma ka yi hattara, idan ka yaƙi tunane-tunanen jaraba kamar yadda aka umurce mu duka mu yi, ba yana nufin maƙiyi zai ɗaga hannu ya tafi ba. A maimakon haka ma, yana iya ƙara kawo maka hari da ƙarfi. Dole ne ka kasance a shirye ka tsaya daram a wannan faɗa, kuma ka sami ƙarfin gwiwa daga gaskiyar cewa faɗa ne da za ka yi nasara a ciki cikin Almasihu ta wurin ikon Ruhu Mai Tsarki. Kuma ka tuna, ko da ka zaɓi ka ƙi tunane-tunanen jaraba ka yi tafiya cikin tsarki, ba yana nufin jikinka ko motsin zuciyarka za su yarda su bi da sauƙi ba. Ka yi tafiya bisa ga hanyoyin Ruhu duk da haka (Galatiyawa 5:16-18).

A duk cikin Nassosi, bukatar da take gare mu a matsayin mutanen Allah—ko marasa aure ko masu aure—ita ce mu tsaya daram (1 Korintiyawa 16:13, 2 Tasalonikawa 2:15, 1 Bitrus 5:8-9), mu yi addu'a (Afisawa 6:18, Kolossiyawa 1:11, Kolossiyawa 4:2, Romawa 8:26), kuma mu rayu bisa ga Kalmar Allah (1 Bitrus 1:13-16, Titus 2:12-13, 2 Timoti 3:16-17, Zabura 119:9).

Har sai ka gane bukatar makaman ruhaniya da kuma shiri da sabuntawar ruhaniya a kai a kai, za ka riƙa samun kanka a kan jujjuyawar neman tsarki—wani lokaci sama, wani lokaci ƙasa.

A matsayinmu na mutanen Allah masu bin tsarki, cikakkiyar lafiya ta ruhaniya, da balagar ruhaniya, bari mu daina zaman wasa a filin wasa muna hawa kan *seesaw*, mu zama mazajen yaƙi da za su iya ɗaukar Takobin Ruhu su rayu rayuwar da ta dace da babban kiran Allah a gare mu (1 Timoti 6:11-12). Wannan yaƙin ruhaniya domin zuciyarka da tunaninka ba za a ci shi da muradinka kaɗai ba, ko jajircewarka kaɗai, ko ƙarfinka kaɗai. Kana bukatar Allah, kuma kana bukatar kayan aikin da Ya ba ka. A yau, ta yaya za ka dogara ga Allah domin Ya bi da kai ta cikin waɗancan lokutan jaraba da ka san tabbas za ka fuskanta?

Zan Iya Fahimta

Na koyi wannan darasi ta hanya mai wahala. Ina tsakiyar littafin *Pathway to Purity* ne lokacin da wata yar tsana daga kalandar *bikini* ta bayyana a bakin teku wata rana. Ko da yake ba zan iya goge abin da idona suka gani ba, na san isa kada in bar tunanina ya tsaya a kan wannan hoton, sai na tilasta wa kaina in yi tunanin wani abu dabam. Na ji dadin kaina sosai saboda hakan. Amma bayan makonni da yawa, sa'ad da nake cikin damuwa da bakin ciki, sai hoton ya sake bayyana a raina, kuma jarabar ta kusan rinjaye ni—kamar wakar AC/DC din nan, *A Highway to Hell*. A lokacin ne na tuna yadda Dawuda (a cikin Zabura 139) ya yi waka game da hanyar adalci. Ya roki Allah ya bayyana masa duk wata muguwar tunani, ya kuma bishe shi cikin hanya madawwamiya. Ya yi haka domin ya san cewa zunubi yana manne wa tunaninmu, kuma yana iya bige mu ya fitar da mu daga hanya. Amma Kalmar Allah tana da rai kuma tana aiki kwarai, har tana da ikon halitta duk abin da yake, da ya taba kasancewa, da wanda zai kasance; kuma ikonta zai iya rinjayar komai. Ka yi amfani da ita domin ta halitta sabon hoto da sabon tunani da za su maye gurbin jarabar da ke cikin ranka, duk lokacin da kuma duk inda ta fito.

Tambayoyin Yin Tunani

Waɗanne wurare uku ne jarabar tunani za ta iya fitowa daga?

Ta yaya za ka iya bambance tsakanin su?

Ka fadi aya ɗaya ko biyu na Littafi Mai Tsarki da kake shirin amfani da su a wannan makon domin maye gurbin tunane-tunanen sha'awa.

Tunani a kan Nassi

Kolossiyawa 3:1-8

Babi 8

Zunubi, Tuba, Maimaitawa

“Tuba hali ne na dukan rayuwa, ba aikin ɗan lokaci guda ba.”
— Sinclair Ferguson

Ka taɓa faɗawa cikin zunubi, ka yi alkawarin ba za ka sake yi ba, amma sai ka tarar bayan ’yan kwanaki ka koma cikin irin wannan ɗabi’ar zunubi ɗin? Zagaye ne mai kawo takaici da hukunci a rai a ciki. Idan yawancinmu muka yi zunubi, muna iya jin ƙwarin gwiwa mai zurfi ko ma wata irin zaburarwa ta canzawa, mu ce ba za mu sake yi ba har abada. Amma da zarar kunyar ta ragu, rayuwarmu ta yau da kullum ta koma yadda take, matar aure ko wani ya gafarta mana, da sauransu, to me za mu yi? A rayuwarmu, sau da yawa muna ɗaukar tuba a matsayin wani abu da ya kamata mu yi domin mu ji sauƙi da sauri. A fili yake ba ma jin daɗin sakamakon zunubinmu, saboda haka muna son mu hanzarta kammala furta wa Allah ko sanar da ɗaya daga cikin abokan ba da lissafinmu, domin mu koma rayuwa ta yau da kullum da wuri-wuri. Hakan kan sa mu makale a cikin zagayen **zunubi—tuba—maimaitawa**.

Shin zai yiwu halayenmu su canza har mu zama irin mutumin da yake yin zunubi, ya tuba, sannan ba ya maimaitawa kuma? Ina ganin haka zai yiwu! Amma da farko, mene ne ma’anar tuba? Bisa ga Christianity.com, an bayyana tuba da wannan ma’ana: “Sa’ad da ka zo Sabon Alkawari, akwai kalma guda da ya kamata ka sani—kalmar Helenanci *metanoia*, wadda a zahiri take nufin ‘canza tunani.’ A asali, tuba na nufin canza tunaninka game da wani abu. Tana da alaƙa da yadda kake tunani game da wani abu. Kana tunani ta wata hanya, amma yanzu sai ka fara tunani akasin waccan hanyar. Wannan shi ne tuba—canjin tunani.”

Kamar yadda muka gani, tuba canjin tunani ce, amma shin tana bukatar wani abu dabam? I, tana bukata. A cikin Matiyu 3:8 an umurce mu mu ba da ’ya’yan da suka dace da tubanmu. Tuba kira ne zuwa jerin ayyuka, ba kawai jerin kalmomi marasa amfani ba. To, ta yaya za mu sami irin wannan salon rayuwa inda muke ci gaba a kai a kai cikin cikakkiyar lafiya, tsarki, tsarkaka, da kamannin Almasihu? Da farko, dole ne mu fahimci cewa ga mutane da yawa, zaɓuɓɓukan zunubi sau da yawa hanya ce ta jure wa ciwo, rauni, kunya, kaɗaici, ƙin karɓuwa, kuma jerin yana ci gaba ba ƙarewa. Abin takaici, akwai wata hanya guda da maza da yawa suke gudu zuwa gare ta, kuma da sauri suke iya fadawa cikin bautarta: batsa da zunubin jima’i. Wasu mazan na iya cewa saboda sun “gaji kuma sun ƙoshi da kasala,” kawai sai suka faɗa cikin zunubi. Wannan ba gaskiya ba ne. Gaskiyar magana ita ce, da gaske mun gaji, da mun je muka kwanta. Ba mu yi gajiya sosai har muka kasa yin zunubi ba; sai dai mun yi amfani da gajiyarmu a matsayin uzuri ga yin zunubi. Ko kuma wataƙila ba gajiya ba ce, sai dai “kasala,” kuma shi ya sa muka faɗa cikin zunubi. Wannan ma ba gaskiya ba ne. Yawancinmu ba kasalallu ba ne ta yadda kawai za mu zauna tsawon yini muna kallon talabijin muna cin abubuwan ciye-ciye marasa lafiya da yawa. Irin waɗannan uzurorin marasa balaga suna nuna kamar wani irin zaɓaɓben kasala ne. Sai mu ƙare da zama kasalallu a wani ɓangaren rayuwarmu inda rashin ƙwazo, rashin mai da hankali, da rashin kamewa suka taimaka wajen yanke shawara mara kyau. Shawarwarin da suka saba wa bayyanawar Kalmar Allah kuma suka yi wa waɗanda suke kusa da mu rauni mai zurfi. Muddin muna manne da irin waɗannan uzurorin yin zunubi, za mu rasa damar ganin Allah yana aiki a zukatanmu da rayuwarmu (Filibbiyawa 2:13).

Ko matsalarka ta shafi jima'i ce ko ba ta shafa ba, mafitar jin dadin zunubi na dan lokaci ta'aziyya ce ta karya. Tana kwace mana salama, kwanciyar rai, da cikawar da ake samu ne kawai a cikin kusanci mafi zurfi da Almasihu. Tana kuma kwace mana damar kasancewa cikin al'ummar ruhaniya ta ba da lissafi da almajiranci. Dole ne mu koyi gane hanyoyin jurewa da muka dade muna gudu zuwa gare su, sannan mu bunkasa hanyoyin gargadi na farko da za su taimake mu mu guje wa irin wadannan halaye marasa amfani kuma masu hallakarwa. Ba ma fadawa cikin zunubi kawai, kuma ba a tilasta mana yin zunubi ba. Mu ne muka zabi yin zunubi, kuma da yake mu ne muka zabe shi, yanzu muna fuskantar wata gaskiya mai wuya. Har yanzu muna son abubuwan da Allah ya ce ya kamata mu ki kuma mu guje musu ne (1 Korintiyawa 6:18)? Yana iya zama da sauki mu yi tunanin cewa dukanmu muna yin zunubi ne kawai domin muna rayuwa a cikin duniya da ta fadi. Ko da yake wannan gaskiya ne, kada mu yi amfani da shi a matsayin uzuri don guje wa duban cikin zuciyarmu da gano abin da kuma inda tushen matsalolin da suka sa mu yi zunubi tun farko yake. Tambayar da ya kamata dukanmu mu yi tunani a kanta ita ce: "Ina zuciyata take?" (Misalai 27:19). Dole ne mu gane cewa Allah yana son ya yi aiki a zukatanmu.

Akwai wani misali a cikin Littafi Mai Tsarki da yake nuna mana yadda Allah yake son ya yi aiki a zukatanmu. A Tsohon Alkawari, an gaya mana cewa an ware Kan'ana a matsayin gādon alkawarin Allah ga 'ya'yan Isra'ila. Kan'ana ƙasa ce mai yalwar madara da zuma. Abin takaici, ko da da wannan alkawari, 'ya'yan Isra'ila har yanzu suna ɗokin komawa ga tsohuwar rayuwarsu a Masar.

Kana ganin yadda wannan yake da alaƙa da nemanmu na ƙarin tsarki a cikin duniya mai cike da yawan hari na jima'i a sarari kuma a kai a kai? Wataƙila ba ka ƙara zama a Masar ba (wato, batsa da zunubin jima'i), amma har yanzu kana iya marmarin "ƙasar bautar." A matsayinmu na mutanen Allah masu neman tsarki, bari mu ƙuduri marmarin Ƙasar Kan'ana: daidaitacciyar rayuwar ci gaban Kiristanci ta wurin Kalmar Allah, al'ummar ruhaniya, addu'a ta kai a kai, nazarin Nassosi, bauta, da azumi. Kuma yayin da muke saka jari a sabuwar ƙasar da muke ciki, dole ne koyaushe mu yi alkawarin yar da sauran ragowar tsohuwar ƙasar da muka fito daga gare ta (Ibraniyawa 12:1). Yin amfani da lokaci domin ci gaban ruhaniya koyaushe yana da amfani, domin zai ba ka ƙarfi ka yi rayuwar ƙin zunubi ko cin nasara a kansa. Ba don dole ba, amma domin kana so. Ba domin ka gyara halinka kawai ba, amma domin Allah ya canza zuciyarka. Ba domin kana son wani sabon zunubi ba, amma domin kana son Yesu. A yau, ta yaya za ka iya ɗaukar tubanka ka mai da shi abin motsawa zuwa sauyin rayuwa na tsawon rai?

Zan Iya Fahimta

Na shafe shekaru 5 a rayuwata ta Kirista kafin Allah ya fara nuna mini cewa har yanzu ina rayuwa a cikin “ƙasar bautar.” Eh, ina da sababbin sha’awoyi da sababbin halaye, amma har yanzu ina da tsofaffin da yawa ma. Hanyoyin da ke cikin tunanina har yanzu a buɗe suke, kuma suna iya ci gaba da yin tasiri a kan yanayin fuskata da rayuwata. Yin lokaci cikin Kalmar Allah muhimmin ɓangare ne na tafiyar kowane Kirista, domin ta wurin sabunta tunaninmu ne kaɗai za mu iya mika kai ga tsarin canjawa. Yayin da tunanina ya fara fahimtar gaskiyar Kalmarsa, zuciyata ta dutse ta fara laushi ga muryarsa a cikin Romawa, ta kuma zama mai siffantuwa kamar laka mai laushi. Na fara rungumar gamsuwar zuciyar da take zuwa daga Allah, na kuma kawo wannan yaƙi gare Shi da kuma ga abokin ba da lissafina. Kunyar da a da nake ɓoyewa ta maye gurbi da ’yanci da farin ciki wanda dole na ji ina son in raba. Tuba ita ce sabuwar hanyar tunanina kuma ita ce mashigar hanyar zuwa rai madawwami.

Tambayoyin Yin Tunani

A waɗanne fannoni ne ka ji gamsuwar zuciya kwanan nan?

Ba zai yiwu ka aiwatar da abin da tunaninka bai karɓa ba. Kana yarda ko ba ka yarda da wannan ba, kuma me ya sa?

Waɗanne matakai na zahiri za ka iya ɗauka domin canja yadda kake tunani game da waɗannan fannoni da kake jin gamsuwar zuciya a kansu?

Tunani a kan Nassi

Misalai 26:11

1 Yohanna 2:3-6

Babi 9

Kana Cikin Yaki

“Babu bukatar a yi tausasawa, a yi laushi, ko a yi magana ta siyasa daidai wajen mu’amala da maƙiyi.” — Christian Lenty

Domin mu yi tafiya cikin ’yanci da nasara, dole ne da farko mu amince cewa muna cikin yaƙin ruhaniya, kuma wannan yaƙi koyaushe yana nan ko mun yarda da shi ko ba mu yarda ba (Afisawa 6:12). Ko da yake ba koyaushe muke ganin yaƙin ruhaniyar da Littafi Mai Tsarki yake magana a kai ba kamar yadda ake gani a fina-finan yaƙi, amma yana nan da gaske. Saboda haka, yana ɗaya daga cikin ɓangarorin bangaskiyarmu da tafiyarmu ta yau da kullum da suka fi wahala. Ta yaya za mu san ko muna ƙarƙashin hari daga maƙiyi ne, ko kuwa kawai muna cikin wata rana mara kyau ne, ko kuma muna fuskantar sakamakon dabi’a na ayyukan da muka yi da kanmu? Gaskiyar magana ita ce, duk waɗannan abubuwa suna faruwa. Ko da yake ba mu yarda cewa Shaiɗan da aljanunsa suna ɓoye a bayan kowane daji suna jiran su buge mu ta kowace babbar hanya ko ƙarama ba, mun san Littafi Mai Tsarki ya ce Iblis yana yawo yana neman wanda zai cinye (1 Bitrus 5:8). Wannan hoton mai tsanani yana da wuya a yi watsi da shi. Saboda haka, dole ne mu koyi yadda za mu yi wannan yaƙin ruhaniya, mu kuma tuna cewa ba kawai ganima marar taimako ba ce a gaban dabba mai yunwa. A cikin Almasihu, mu ma abokan gaba ne masu ƙarfi (2 Tasalonikawa 3:3).

Bari mu sake duba 1 Bitrus 5:8, wanda yake gaya mana cewa “maƙiyi kamar zaki mai ruri yake, yana yawo yana neman wanda zai cinye.” Yanzu muna so ka mai da hankali ga kalma guda a cikin wannan aya, wato “yana yawo.” Kamus yana bayyana kalmar nan da ma’ana ta farauta da kuma ɓoye-ɓoye, kuma waɗannan ma’anoni suna ba mu cikakken hoto na yadda maƙiyi yake aiki da kuma irin yanayin yaƙinsa.

Akwai lokutan da jarabobinsa da dabarunsa suke a bayyane kuma a fili, amma akwai kuma wasu lokutan da yake jira da haƙuri har sai lokacin da ya dace ya kai hari. Wani lokaci da kake gaji, cikin takaici, ko babu abin yi… amma a gaskiya, zai iya faruwa a kowane lokaci. Duk da haka, ko da yake muna sane da maƙiyi, muna zaɓar mu mai da hankali ga Almasihu. Idan muna dawwama wajen gayyatar Almasihu cikin kowane ɓangare na rayuwarmu, to zai kasance mai aminci ya taimake mu mu fuskanci duk abin da ya zo mana—ko sakamakon ayyukanmu ne ko kuma hari kai tsaye daga maƙiyi. Wannan dabara ba hanya ce ta zama shiru ba. Hari ne gaba ɗaya wanda yake ba Almasihu dama ya maido da mu, ya warkar da mu, ya kuma kāre mu. Kuma idan Almasihu ya maido da mu, ya warkar da mu, ya kuma kāre mu, to ba sai mun rayu cikin tsoro ba. Ba yana nufin ba za a sake jarabce mu ko mu yi zunubi ba, amma yana nufin ba mu zama marasa ƙarfi ba ne da ke zaman jiran hallaka kawai. Haka kuma yana kawar da duk wata dama ta yin uzuri. Ba za mu iya zaɓar yin zunubi ba sannan mu ce kawai, “Shaiɗan ne ya taɓa maɓallan da suka dace a raina.” Idan da gaske muna bari Allah ya kāre dukkan ɓangarorin rayuwarmu, to dole ne mu ma ɗauki alhaki idan muka zaɓi mu fita daga wannan kāriya mu kuma zaɓi zunubi a kan dangantakarmu da Almasihu.

A matsayin masu bi, yanzu muna da ikon ganin duniya, zaɓinmu, sauran mutane, da sauransu ta fuskar ruhaniya (2 Korintiyawa 3:16, Ayyukan Manzanni 26:18).

Idanunka sun buɗe, kuma Ruhu Mai Tsarki yana zaune a cikinka. Ba ka ƙara ganin duniya da idanun jahilci ba; yanzu kana ganin duniya ta wurin wahayi da farkawar ruhunka. Ka roƙi Allah ya ba ka ƙarin fahimta da hangen nesa na ruhaniya game da wannan duniya da yaƙin ruhaniyar da kake ciki. Ka taɓa ji ko ganin wata rundunar soja ta shiga yaƙi ba tare da shiri ba kuma ba tare da makaman da ake bukata domin cin nasara ba? Ko kaɗan. A matsayin sojoji a cikin rundunar Ubangiji (2 Timoti 2:4), muna da kayan aikin ruhaniya da ake bukata domin mu yi tafiya cikin tsarki da rayuwa mai tsarki bisa ga Kalmar Allah. Abu ɗaya da muka gani a cikin maza shi ne dabi'ar son su yi yaƙin da makamai na zahiri maimakon na ruhaniya. Kayan aiki ko makamai na zahiri sun haɗa da saka matattara (*filters*), samun abokan ba da lissafi da yawa a shirye a waya, da kuma kafa iyakoki masu kyau a kewaye da mu. A kansu kaɗai, babu ɗayansu da yake da laifi. Amma waɗannan kayan aiki ne na zahiri, kuma ko da yake suna da kyau, muna cikin yaƙin ruhaniya ne. Matsalolin ruhaniya suna da mafita guda ɗaya ne kawai: mafita ta ruhaniya. Kamar yadda Glen Spaulding ya ce, "Abincin ruhaniya yana ba ka ƙarfi domin yaƙin ruhaniya." Ka tuna cewa a cikin Almasihu:

1. Muna da abokantaka da Allah.
2. Ruhu Mai Tsarki yana zaune a cikinmu kuma yana aiki ta wurinmu.
3. Za mu iya amfani da Kalmar Allah a matsayin makami a kan tunane-tunanen jaraba.

4. Muna da damar yin addu'a a kowane lokaci, kuma muna da tabbaci cewa Allah yana jin addu'o'inmu.
5. Za mu iya kira ga sunan Yesu, sunan da ya fi kowane suna ɗaukaka.
6. Za mu iya koyo daga abin da ya gabata, mu kuma yi sababbin zaɓuɓɓuka da suka dace da sabon mutumin da muka zama.

Wataƙila ka taɓa jin maganar nan, "Kada ka ba Iblis tazara kaɗan domin zai mayar da ita babbar hanya." Amma me ya sa ya kamata mu damu da abin da muke ba Iblis? A matsayin masu bi da kuma mutanen Allah, ya kamata mu fi damuwa da abin da muke ba Allah. Idan muka zo gaban Allah muka ba shi dama ya kuɓutar da mu daga jaraba, koyaushe zai tabbatar da kansa mai aminci (1 Korintiyawa 10:13). Wannan alkawarin Allah ne, kuma koyaushe yana cika alkawaransa. Magana a kan yaƙin ruhaniya na iya zama batu mai sa rashin jin daɗi, amma batu ne da Littafi Mai Tsarki ya tattauna a kansa, kuma batu ne da Bulus ya ƙarfafa mu mu shirya masa (Afisawa 6:10-18). Gaskiyar magana ita ce, mun shiga wannan yaƙi da kanmu lokacin da muka yanke shawarar bin Almasihu a matsayin Ubangiji da Mai Ceto. Halinmu game da wannan muhimmin ɓangaren ruhaniya yana da matuƙar muhimmanci, kuma muhimmancinsa yana da girma ƙwarai. Bai kamata mu bari a ruɗe mu da tunanin cewa saboda ba ma ganin yaƙin ruhaniya ko waɗanda suke yin sa, shi ya sa ba na gaske ba ne. Yana nan da gaske, kuma abin da yake cikin hatsari yana da girma sosai. Akwai mutane a rayuwarka da za su ji tasirin ko kana shirye ka yi yaƙi da shi, ko kuma ba ka shirya yin haka ba.

Zan Iya Fahimta

Saboda yadda ake yawan nuna mugunta, Iblis, da aljanu a talabijin, yana da sauƙi mutum ya ɗauki al'amuran ruhaniya a matsayin tatsuniya. Kuma abin da maƙiyi yake so ke nan sosai—mu watsar da wannan "ra'ayi" gaba ɗaya, mu kuma kasa kula da yaƙe-yaƙen ruhaniya. Kamar yadda zunubi ya samo asali daga son kai a gonar Adnin, haka ma son zuciyarmu ne Shaiɗan yake amfani da shi wajen rinjayar zaɓin da muke yi. Da zarar idanuna suka buɗe kuma na fara gani da idanun ruhaniya, sai na fara gane halayen da jikina ya saba da su waɗanda suke sa ni ci gaba da rayuwa cikin shan kashi. Idan ka yanke shawarar bin tsarki, za ka fara ganin irin lalacewar da waɗannan halaye za su iya jawowa. Kuma yayin da ka zaɓi ka mai da hankali ga Almasihu, shi kuma ya zama cibiyar hankalinka, koyaushe yana da aminci ya tabbatar da kai a tafiyarka kuma ya tsare ka daga mugun nan. Ka riƙa hango sawunka a kan bayan wuyan Shaiɗan duk lokacin da halayenka suka fara neman su farauto ka, kuma ka mai da hankali ga abin da Almasihu ya riga ya aikata.

Tambayoyin Yin Tunani

Waɗanne makamai na zahiri kake amfani da su a yaƙin neman tsarki, kuma waɗanne sababbin makamai na ruhaniya za ka iya amfani da su a maimakonsu?

Ka yi tunani game da ɗaya daga cikin halayenka na jiki, ka bayyana yadda yake samun tushe a cikin son kai.

Waɗanne matakai za ka iya ɗauka domin ka fara gina halaye masu girmama Allah, kuma mene ne yake hana ka ɗaukar waɗannan matakan?

Tunani a kan Nassi

Afisawa 6:10-17

Babi 10

Bayin Adalci

Kafin mu shiga dangantaka da Almasihu, wataƙila ba mu fahimci cewa mu bayi ne ga zunubi ba (Romawa 6:17). Yayin da muke ci gaba da yin zunubi iri ɗaya akai-akai, wataƙila muna tsammanin muna nishaɗi ne, amma a zahiri mun ƙare da kunya, laifi a rai, da nadama fiye da yadda muka taɓa zato ko yadda muka shirya. Ko kuwa wataƙila ba ma ganin yadda rayuwarmu ta lalace ba sai da muka shiga dangantaka da Almasihu a matsayin Mai Cetonmu—dangantakar da take sauya rayuwa da canja zuciya. Da zarar mun karɓi gafarar Almasihu ta wurin aikinsa a kan gicciye, sai muka zama ’ya’yan Allah (Galatiyawa 3:26), aka kuma kira mu mu yi tafiya cikin tsarki da adalci (Afisawa 4:23-24). Kuma labari mai daɗi shi ne, Allah ba ya ƙara kallonmu a matsayin masu zunubi, sai dai a matsayin tsarkaka! (Romawa 5:1, 1 Bitrus 2:9) Duk da haka, saboda kawai ba mu ƙara zama bayi ga zunubi ba kuma yanzu mun zama bayi ga adalci (Romawa 6:17-18), ba yana nufin cewa nan take muka zama cikakku ba ko kuma cewa jaraba da zunubi sun ɓace har abada.

A gaskiya ma, har yanzu muna iya samun kanmu muna zaɓar yin zunubi ta hanyoyin da suka fi dacewa da tsohuwar rayuwarmu kafin mu sadu da Almasihu. Gaskiyar magana ita ce, zunubi yana rage yadda muke jin kusancin Almasihu da Ruhu Mai Tsarki, kuma idan muka riƙe zunubin da ba mu furta ba, yana ba maƙiyi dama ya ciyar da mu da ƙarya game da hakikanin ainihinmu. Sakamakon zama a cikin tsohuwar ainihinmu da tsohuwar rayuwa shi ne bangaskiya marar tabbas wadda ba ta fahimci cikakkiyar nasarar da aka riga aka saya mana ba, kuma tana hana mu girma zuwa ƙarin balagar ruhaniya.

Tambayar ita ce, ta yaya za mu yi rayuwa dabam da irin waccan da aka ambata a sama, ko kuma irin rayuwar da wataƙila ka tsinci kanka a cikinta a yau? Komai yana farawa ne da fahimtar cewa dukanmu “bayi” ne ga wani abu. Dukanmu muna bin wani ko wani abu. Babu wanda yake tafiyar da rayuwa ba tare da wata irin jagoranci ba. Kuma saboda kawai mu sabuwar halitta ce a cikin Almasihu ba yana nufin mun riga mun zama halitta balagagga ba. Balaga tana zuwa ne ta wurin yin kyawawan zaɓe a kai a kai waɗanda suke girmama Allah da Kalmarsa kuma suke nuna sabuwar halittar da muke a cikin Almasihu (2 Korintiyawa 5:17).

Rayuwa bisa ga sabon ainihinmu za ta buƙaci mu bar tsofaffin halaye—halayen da suke da daɗi da sauƙi ga jikimmu, amma masu zunubi ne kuma masu cutarwa ga ruhummu. Dole ne mu je ga Kalmar Allah domin mu koyi yadda za mu rayu wannan sabuwar rayuwar da muke da ita a cikin Almasihu. Nassi ba ya gaya mana mu yi abin da muke so, lokacin da muke so; umarnin Allah an nufe su ne domin su bishe mu zuwa dukan abin da yake da shi dominmu. Hanyoyinsa ba a nufe su ne domin su ɗaure mu ba, sai dai domin su kāre mu. Wannan shi ne abin da Ubanmu mai ƙauna yake yi dominmu, mu ’ya’yansa. Allah yana son ya kāre mu daga tasiri da halakar zunubi. A matsayin maza masu neman tsarki da cikakkiyar lafiya, akwai manyan fannoni uku a rayuwarmu da ya kamata mu kula da su domin kada mu koma cikin tsohuwar halittarmu da halayenta.

Na motsin rai

Idan muna zaɓar halin zunubi ba tare da tuba ba, to muna zaɓar abin da bai kai mafi alherin da Allah yake so mana ba game da motsin zuciyarmu da yadda muke ji. Zaɓar ayyukan zunubi ba zai kai mu ga wurin lafiyar motsin rai ba. A maimakon haka, mai yiwuwa ne jin kunya, hukunci a rai, laifi, fargaba, rashin ganin darajar kai, da sauransu su rinjaye mu. A matsayin mutanen Allah da ’ya’yansa, dole ne mu ƙi mu kuma juya baya daga irin waɗannan ayyuka da suke gayyatar motsin rai da ji marasa lafiya kuma marasa tsarki.

Na ruhaniya

Idan muna zaɓar halin zunubi ba tare da tuba ba, to muna zaɓar abin da bai kai mafi alherin da Allah yake so mana ba game da tafiyarmu ta ruhaniya. Babu wanda ya ƙara kusanci da Allah alhali yana manne da zunubi da lalata. A maimakon haka, mai yiwuwa ne tafiyarsa ta ruhaniya ta sha wahala, ko ma ta taurare ta yi sanyi ƙwarai, idan maimaitattun zaɓin zunubi suka ci gaba da samun tushe suna kuma girma. A matsayin mutanen Allah da ’ya’yansa, dole ne mu ƙi mu kuma juya baya daga irin waɗannan ayyuka da za su kawo mutuwa ga tafiyarmu ta ruhaniya.

Na jiki

Idan muna zaɓar halin zunubi ba tare da tuba ba, to muna zaɓar abin da bai kai mafi alherin da Allah yake so mana ba game da lafiyar jikinmu.

Ci gaba da zaɓar halin zunubi na iya jawo rashin mai da hankali a wurin aiki, saɓani a gida, har ma da rashin barci da dare. A matsayin mutanen Allah da 'ya'yansa, dole ne mu ƙi mu kuma juya baya daga irin waɗannan ayyuka da suke gayyatar rikici a rayuwarmu.

Duk da haka, yana da muhimmanci mu fahimci cewa rayuwa mai tsarki ba ta samuwa kawai ta canja halaye ba, sai dai ta wurin gaskata ko su waye mu a cikin Almasihu Yesu. Idan muka rungumi rayuwar tsarki da adalci—wato sabuwar rayuwarmu—muna ƙin halayen zunubi ne—wato tsohuwar rayuwarmu. Idan ka rungumi zaɓi ɗaya, kana ƙin dukan sauran zaɓuɓɓuka ke nan. Kuma saboda kawai wataƙila ka mika kai ga mummunan zagayen zunubi jiya, ba yana nufin Allah ba zai iya fara 'yantar da kai a nan take ba, a yanzu nan. Ka dai miƙa hannu gare Shi, kuma zai amsa maka.

Kamar yadda Kalmar Allah ta bayyana a sarari, ba ka ƙara zama bawan zunubi ba; yanzu kai tsarkakke ne da yake koyon yadda zai yi tafiya cikin tsarki duk da kasancewar zunubi a kewaye da kai. Almasihu ya tufatar da kai da adalcinsa, ya kuma mai da kai ɗan sarauta ta wurin zaunar da kai tare da Shi a wurare na sama. Idan ka san da gaske kuma ka gaskata ko kai wane ne da kuma wanda kake da alaƙa da shi, za ka ƙi yin sulhu da zunubi da sakamakonsa. Mu aikin hannun Allah ne, an yi mu cikin surarsa, kuma an halicce mu da kyau domin mu yi nagarta mu kuma nuna kamanninsa. Kai ɗa ne na Allah wanda yake ƙaunarka sosai. A yau, ta yaya za ka yi rayuwa bisa ga ainihinka a cikin Almasihu ta yadda za ta kawo girma ga Ubanka?

Zan Iya Fahimta

Ban san game da kai ba, amma ni dai kwanakin da nake jin kamar tsarkakke ba su da yawa sosai. Zaɓuɓɓuka marasa kyau, halaye na “tsohon mutum” da suka saba, da kuma son kai kai tsaye sau da yawa suna cika ni da nadama da baƙin ciki, kuma sam ba na jin kamar tsarkakke. Amma wa ko me za ka bi kuma ka bari ya jagorance ka? Maƙiyi da yake raɗa a kunnenka, ko kuwa Kalmar Allah ta wurin Nassi? Matsalar da dukanmu muke fuskanta ita ce, yadda muke ji yana rinjayar tunaninmu, kuma tunaninmu, idan ba a kama su aka mallake su ba, yana kaiwa ga ayyukan da sau da yawa muke nadama a kansu. Wannan kuma yana ƙara ƙarfafa irin yadda muke ji da muka bi cikin rashin hikima tun da fari. Na san cewa ni sabuwar halitta ce, amma kuma na gane cewa ina bukatar sabunta tunanina, domin yana da sauƙi sosai in dubi madubi in saɓa wa gaskiya! Wannan sabuntawa ba abu ne na lokaci guda da yake faruwa nan take ba, sai dai tsari ne mai ci gaba da yake yiwuwa ta wurin Kalmarsa mai rai kuma mai aiki. Kamar yadda mota take bukatar kulawa ta kai a kai, haka ni ma ina bukatar Kalmar Allah ta ci gaba da sabunta tunanina. Kuma yayin da hakan yake faruwa, yadda nake ji, yadda nake amsawa, da halina suna fara nuna tsarkakken da Ya ce ni ne sosai.

Kana gwagwarmayar ganin kanka a matsayin tsarkakke? Idan haka ne, me ya sa?

Ka tattauna game da wani yanayi na ji da kake yawan amsawa ta hanyar da ke jawo nadama.

Ta yaya za ka iya kasancewa mai niyya a kai a kai wajen sabunta tunaninka?

Tunani a kan Nassi

Romawa 6:15-23

Babi 11

Kusanci da Duhu

“Jarabobi da jin daɗin zunubi na wannan duniya ba za su warkar da karayewarka ba, ko su kawar da rauninka, ko su cike zafinka, ko su share nadamarka ba.” — Christian Lenty

Yana iya zama abin jaraba mu yi ƙoƙarin ɗora laifi a kan wani, wani abu, ko wani yanayi idan muka yi zunubi, amma ko da yake zaɓinmu na yin zunubi yana iya samun tasiri daga yanayin da ke kewaye da mu, babu wanda yake sa mu yi zunubi. Mu kanmu ne koyaushe muke zaɓarsa da son rai. Wataƙila mu yi ƙoƙarin ware zunubinmu gida-gida, ko ma mu nemi hujjar kare abin da muka yi ta wajen rinjayar kanmu cewa hoton batsa ko bidiyon da muka kalla ai hoto ne kawai ko bidiyo kawai, ko kuma haɗuwar da muka yi a daren jiya ba ta da muhimmanci domin ai kwanan dare guda ne kawai. Amma idan muka shiga zunubin da ya shafi jima’i, ba kawai wani aiki ne na sha’awa ba tare da motsin rai ba; a zahiri aiki ne na kusanci da dukan abin da ba shi da tsarki kuma marar tsarki. A matsayin masu bi da mutanen Allah, idan muka zaɓi abin da yake mai tsarki da daraja, muna gina kusanci ne da Ubangiji da dukan abin da yake mai tsarki kuma tsarkakke. Amma idan muka zaɓi ci gaba da zunubi mai ƙazanta da rashin tsarki, muna gayyatar maƙiyi ne ya shigo rayuwarmu ya kafa matsuguni. Wannan shi ne abin da muke kira **kusanci da duhu**.

Lokacin da maƙiyi ya buga ƙofar zukatanmu da tunaninmu, ya kuma ba mu jarabar kusanci na ƙarya, dole ne mu tsaya da ƙarfi mu ƙi shiga damar yin zunubi waɗanda suke mugaye, marasa tsarki, ƙazantattu, kuma saɓanin kiran Allah zuwa tsarki da adalci. Batsa, tunanin sha’awa, fasikanci, da sauransu, suna buɗe zukatanmu da tunaninmu ga tasirin duhu.

Tun farkon zamani, zunubi kullum yana yi wa mutum alkawarin jin daɗi nan take, amma wannan jin daɗi na yaudara ne wanda ba ya cika rai. Wata dabara ce mai hallakarwa kuma kayan aikin maƙiyi wadda take jan mu yadda ya kamata daga dangantaka madaidaiciya da Almasihu. Idan muka zaɓi hangen nesa na har abada da na Allahntaka bisa ga Kalmar Allah—wato hangen nesa da yake kallon zunubi a matsayin ƙazanta kuma a matsayin aikin kusanci da duhu—sai jan hankalin kusanci na ƙarya ya rasa armashinsa. Shaiɗan ba ya iya yin komai face ya karkatar da abin da Allah ya nufa domin alheri, kuma burinsa shi ne ya lalata kusanci mai ɗorewa da cikawar da Allah yake so ya ba mu. Tun daga farko Allah yana da shiri domin kusanci, kuma wannan shiri bai taɓa haɗawa da kusanci na ƙarya da mulkin duhu ba. Me ya sa yake da sauƙi sosai mu gudu zuwa abin da ba shi da tsarki kuma na ƙarya? Ga dalilai guda 3 da suka saba faruwa:

1. Yana da sauƙi kuma mun saba da zagayen **zunubi, tuba, da maimaitawa**.
2. Wataƙila babu wani sakamako na nan take ko na dogon lokaci da zai motsa mu zuwa canjin Allahntaka.
3. Muna ƙoƙarin yin watsi da duhun da har yanzu yake makale a cikin zuciyarmu da sha'awoyinmu.

Jarabar zunubi dabara ce ta maƙiyi. Yana neman ya shagaltar da kai domin ya ruɗe ka, da nufin a ƙarshe ya hallaka ka.

Kamar yadda Littafi Mai Tsarki ya faɗa a cikin Afisawa 4:27, **"Kada ku ba maƙiyi wuri."** Ko da yake wannan aya tana magana musamman ne game da fushi, ana iya amfani da ƙa'idar a nemanmu na tsarki. An kira mu mu zama masu hikima, masu faɗaka, kuma mu guji ba maƙiyi wata kafa ta shiga ya yi zirga-zirga a zukatanmu, tunaninmu, ko rayuwarmu. Wataƙila za a jarabce mu mu yi tunanin cewa yaƙinmu da jaraba da zunubi yana fitowa ne daga tushe guda ɗaya kawai—wato Iblis. Kuma ko da yake hakan gaskiya ne, akwai kuma wani tushen da muke yaƙi da shi, wato yaƙin da zuciyarmu. Allah yana son ya yi aiki a zukatanmu ya kuma sabunta mu (Zabura 51:10, Kolossiyawa 3:10). Ayyukanka suna nuna abin da ke cikin zuciyarka, kuma za su iya kai ka ko dai a kan gangaren sauka zuwa zurfin zunubi ko kuma a kan matakan hawa zuwa ƙarin tsarki. Ko da yake gangaren sauka yana iya zama zaɓi mai sauƙi, hawa matakan zuwa ƙarin tsarki shi ne hanya madaidaiciya da ya kamata a bi. Ko da yake hakan zai bukaci ƙoƙari sosai daga gare ka, ba za ka taɓa yin nadamar saka wannan ƙoƙari ba domin ka matsa zuwa ƙarin tsarki, cikakkiyar lafiya, da kamannin Almasihu.

Shawarwari masu hikima waɗanda suke masu tsarki da daraja ba don manzanni kaɗai ba ne ko kuma manyan mazajen bangaskiya na zamanin da. Su ne domin kowa da kowa, har da kai. A duniyarmu ta yau, yawanci akwai ma'ana guda ɗaya kacal da ta fi rinjaye game da kusanci, kuma ana fahimtarta ne a cikin yanayin halin jima'i. Ko da yake ana yawan ɗaukar kusanci a matsayin wani abu da yake takaita ga shimfiɗar aure (ko kuma haramtacciyar haɗuwa), ya kamata kuma a gan shi a matsayin muhimmin ɓangare mai lafiya kuma dole a cikin kusanci da dangantakarmu na ƙwarai.

Dangantaka mai lafiya kuma mai tsarkakakken kusanci za a iya bayyana ta a matsayin dangantakar da gaskiya, buɗaɗɗen zuciya, amana, kula, tausayi, da kulawa suke zama tubalinta. Allah ya halicce mu ne domin mu fara da kusanci da Shi kafin komai, sannan kuma mu yi kusanci da juna cikin dangantaka madaidaiciya kuma mai tsarki. Wani ɓangare na neman tsarki da cikakkiyar lafiya shi ne koyon yadda za mu nemi kusanci a dangantaka da take irin ta Almasihu, marar son kai, kuma bisa ga misalan da ake samu a cikin Kalmar Allah. Mun yi imani cewa idan maza suna da irin wannan kusanci da wani ɗan'uwa Kirista, maimakon neman kusanci da duhu, za mu dandana wani mataki na kusanci da yake mai tsarki, na Littafi Mai Tsarki, marar jima'i, kuma mai ba ruhunmu rai. A matsayin mutanen Allah, dole ne mu kula mu bunƙasa irin dangantakar da take girmama Allah da ɗan'uwa ko 'yan'uwa kamar yadda aka ambata a Misalai 17:17, Misalai 18:24, da 1 Sama'ila 18:3.

Dukanmu muna bukatar ɗan'uwa da za mu iya faɗa masa gaskiya. Dukanmu muna bukatar ɗan'uwa wanda ba zai guje mu ba idan mun nuna buɗaɗɗen zuciya. Dukanmu muna bukatar ɗan'uwa wanda za mu iya amincewa da shi ya yi wannan tafiyar rayuwa tare da mu, ba tare da ya tsere ba a farkon alamar wahala ko rashin sauƙi. Dukanmu muna bukatar ɗan'uwa wanda zai saurare mu domin ya san cewa rayuwa ba koyaushe take nufin gyara matsalolin juna ba. Dukanmu muna bukatar ɗan'uwa wanda muka san yana kula da mu. A yau, ta yaya za ka iya zurfafa dangantakarka da Allah da kuma da wasu ta wurin ƙarin gaskiya, buɗaɗɗen zuciya, amana, kula, da tausayi?

Zan Iya Fahimta

Na tabbata ka taɓa jin labarin kwaɗon da aka dafa a hankali har ya mutu. Ma'anar labarin ita ce, idan aka jefa kwaɗo cikin ruwan zãfi nan take, zai yi tsalle ya fito; amma idan aka sa shi cikin ruwan ɗumi wanda daga baya ake ta ƙara zafafa shi a hankali, ba zai gane haɗarin ba, kuma a ƙarshe za a dafa shi ya mutu. Haka ma maƙiyi yake yi da mu. A gare ni, ya fara ne da amfani na da batsa, wata ɗabi'a da nake ba wa hujja ta wajen cewa ai babu wani da abin ya shafa kuma ba na cutar da kowa. Amma na kasa gane cewa kamar yadda 1 Yohanna 5 yake gaskiya, kuma Allah haske ne, a cikinsa kuma babu duhu ko kaɗan, haka ma gaskiya ne cewa idan na yi tafiya cikin duhu da tare da duhu, to Allah ba ya cikina. Kuma yayin da ruwan yake ƙara zafi, ɗabi'ata ta batsa ta ƙara muni, daga kwana da mata na dare ɗaya zuwa kasancewa tare da karuwai. Da ba domin ƙaunar wani ɗan'uwa da ya taimake ni na fito daga tukunya ba, da na ci gaba a kan hanyar da take kaiwa ga mutuwa. Ka gane alamomin gargaɗi lokacin da ka fara ba wa zaɓinka hujja, sannan ka gudu zuwa hasken zumunci da 'yanci.

Tambayoyin Yin Tunani

A waɗanne hanyoyi ne ka fi yawan ba wa mugayen zaɓinka hujja?

Ta yaya waɗannan zaɓuɓɓuka suke shafar tafiyarka da Allah?

Waɗanne matakai za ka iya ɗauka domin su taimake ka ka yi tafiya cikin haske a kai a kai?

Tunani a kan Nassi

1 Bitrus 1:13-16

Babi 12

Wurare Masu Ruɗani

“Ganewa mai hikima ba wai kawai sanin bambanci tsakanin abin da yake daidai da abin da ba daidai ba ne ba; a’a, shi ne sanin bambanci tsakanin abin da yake daidai da abin da yake kusan daidai.” — Charles Spurgeon

Dukanmu muna da wasu fannoni a rayuwarmu inda muke shiga mu’amala da abubuwa masu shakku da son rai, waɗanda a ƙarshe suke kai mu ga hanyar yin sulhu da zunubi da kuma nadama ta gaske. Ɗaya daga cikin hanyoyin da suka fi yawa kuma mafi ɓoyuwa da suke sa mu ƙare da zaɓar zunubi ita ce ta wajen rarraba jaraba zuwa **wurare masu toka** da **wurare baƙaƙe**. Wataƙila kana tambayar kanka, “Mene ne wurare masu toka da wurare baƙaƙe?” Bari mu fara da fahimtar abin da wuri baƙi yake nufi. Wuri baƙi ba ya barin wani sarari ga mutum ya ce, “Sai kawai na ci karo da wannan.” Wuri baƙi bayyananne ne ƙwarai: shafukan batsa, manhajojin neman kwanciya, bidiyoyin jima’i da mujallu, da sauran kayan da suke ƙarfafa fasikanci. Wurare baƙaƙe zunubi ne, kuma dole ne mu guje wa irin waɗannan damammaki idan suka bayyana a gabanmu.

Yanzu kuma, bari mu fahimci abin da wuri mai toka yake nufi. Wuri mai toka ba lallai ya kasance bayyanannen zunubi ba. Duk da haka, wuri ne da a ƙarshe zai kai ka zuwa ga mugayen abubuwan da ka san bai kamata ka riƙa tunani a kansu ko ka aikata su ba. Wuri mai toka yana sa ka fara gardama a ranka kana auna hikimar abin da kake shirin yi, yana kuma shuka tsaba na shakka da ba wa kai hujja, waɗanda daga ƙarshe za su kai ka ga yin sulhu. Ko da yake wurare masu toka suna da nasaba da mutum kuma suna bambanta daga mutum zuwa mutum, kowa yana da wurare masu toka nasa. A taƙaice, wurare masu toka karkatar da sha’awar saninmu ne zuwa hanya marar kyau. Ɗaya daga cikin manyan jarabobin da za mu fuskanta shi ne inda za mu karkata sha’awarmu ta sani. Amma sau da yawa mukan yi ƙoƙarin ba wa sha’awar sani marar lafiya da binciken wurare masu toka hujja ta hanyar kawo uzuri bayan uzuri.

Uzurori irin su, “Zan tsaya kafin ya yi muni sosai,” “Ina mamakin abin da yake sabo?” “Kallo ne kawai na ɗan lokaci,” ko “Ba haka ya yi muni ba, na taɓa ganin abin da ya fi wannan.” Idan muka kafa iyakokinmu da sassauci har muna karya su sau da yawa, muna kasa ganin sha’awar sani mai zunubi da ta karkata zuwa wurare masu toka a matsayin abin da ya kamata mu guje wa. Idan kana son ganin nasara a rayuwarka, dole ne ka gane cewa sha’awar sani zuwa ga zunubi tana zuwa da nata ƙaryoyin. Ƙaryoyin da suke ƙoƙarin rinjayar ka cewa sakamakon binciken sha’awarka zai yi kaɗan ne sosai, in ma akwai wani sakamako kwata-kwata. Ƙaryoyin da suke cewa babu wanda zai ji rauni muddin babu wanda ya sani. Ƙaryoyin da suke cewa kana da isasshen ƙarfi da za ka tsaya, alhali tarihin rayuwarka yana tuna maka cewa da wuya ka yi hakan. Ƙaryoyin da suke ƙoƙarin ba da wata hujja ga binciken zunubi saboda sha’awar sani. Sha’awar sani game da wuraren da suke a bakin iyakar zunubi (wurare masu toka) a ƙarshe za ta kai ka zuwa wuraren da suke bayyanannun zunubi (wurare baƙaƙe).

Ko da yake mun yarda cewa sha’awar sani a kanta ba mugunta ba ce, muna so ka gane cewa inda ka karkata sha’awarka zai ƙayyade hanyar da za ka bi. Wataƙila za ka gaya wa kanka, “Sha’awar sani ba ta kai ni ga zunubi a wannan karon ba.” Amma burinka a matsayin mai bi ba shi ne ka ga sau nawa za ka iya matsowa kusa da zunubi ba tare da ka yi zunubi ba. Gaskiyar magana ita ce, ko da sha’awar sani ba ta kai ka ga zunubi a wannan karon ba, tabbas za ta kai ka a wani lokaci.

Farawa 4:7 tunatarwa ce mai kyau a gare mu duka: **“In ka yi abin da yake daidai, ba za a karɓe ka ba ne? Amma idan ba ka yi abin da yake daidai ba, zunubi yana kwanto a bakin ƙofarka; yana marmarin mallake ka, amma kai ya kamata ka rinjaye shi.”**

Ko kana fuskantar wuri mai toka ne ko wuri baƙi, koyaushe za ka iya amsa jarabar kowannensu ta hanyar da take mai tsarki kuma mai girmama Allah. Idan kyawawan zaɓe suna faruwa ne a cikin hasken al’umma da ba da lissafi, me ya sa sau da yawa muke kasa yin hattara da wurare masu toka kamar yadda muke yi da wurare baƙaƙe? Wani dalili da ya saba faruwa shi ne kasala kawai; ba ma son mu yi yaƙi, kuma muna son abubuwa su kasance masu sauƙi da jin daɗi. Ko kuma mu kan yi zaɓe inda muka yanke cewa ɗan ƙaramin zunubi ya fi mai yawa. Ko mun gane ko ba mu gane ba, wannan tasiri na iya kai wa ga zunubi ya mallake mu. Saboda haka, dole ne mu rayu muna guje wa kuma muna tumɓuke duk wani fanni na yin sulhu. Kada mu manta cewa muna da iko ta wurin Kalmar Allah da kuma ikon Ruhu Mai Tsarki domin mu tsaya daram (Afisawa 6:14) duk da kowace irin jarabar zunubi da muke fuskanta.

Lokacin da ka ji kana son tsoma ƙafafunka cikin wurare masu toka da baƙaƙe, muna ƙarfafa ka ka yi koyi da Almasihu lokacin da Iblis yake jarabtar sa a jeji (Matiyu 4).

Mun san cewa Yesu ya yi kwana 40 a jeji, kuma da alama maƙiyi ya yi tunanin Yesu ya kai matsayin rauni da kuma shirye-shiryen yin sulhu. Amma ta yaya Yesu ya amsa waɗannan jarabobi masu yawa? Shin ya ga yadda zai iya matsowa kusa da layin ba tare da ya ƙetare shi ba? A'a! Ya gane jarabar, kuma ya magance ta da ƙarfi nan take ta wurin amfani da makami mafi ƙarfi—wato Kalmar Allah. Littafi Mai Tsarki bai ce rayuwa irin ta tsarki za ta zama mai sauƙi ba; amma Iblis kaɗai ne yake cewa ba zai yiwu ba. Kuma mun san cewa shi uban ƙarya ne (Yohanna 8:44).

Gajerun hanyoyi zuwa sha'awar zunubi ba za su kai ga komai ba face hanyoyin da suka toshe. Saboda haka, lokaci na gaba da za ka so ka yi wasa da wurare masu toka ko ka ɓoye kanka a cikin wurare baƙaƙe, ka nemi hanyar fita maimakon uzurin zama a nan. Allah koyaushe yana tanadar hanyar fita, kuma ba ya yin ƙarya (1 Korintiyawa 10:13). A yau, kana shirye ka bar sha'awar sani marar tsarki a gindin gicciye? Domin a can ne—wurin kaɗai cikakke—inda za ka iya sake ta da gaske.

Zan Iya Fahimta

Tun ina yaro, zuwa gidan namun daji abu ne na musamman a gare ni, kuma musamman nakan ji dadin duhun ban tsoro na sashen dabbobi masu rarrafe. Saboda yadda suke iya boye kansu sosai, sau da yawa sai an dauki lokaci da natsuwa kafin in iya hango maciji ko kadangare. Littafi Mai Tsarki ya bayyana makiyinmu a matsayin maciji, kuma kamar irin wadanda suke gidan namun daji, shi ma yana iya boye kansa kwarai. Kullum yana nan, kuma kullum yana kokarin sa mu matsa kusa da shi. Kuma yayin da muke yin haka, idanunmu suna fara saba da duhun. Abin da ya fara a matsayin abu mai toka, ba da dadewa ba sai ya zama sabon abin da muka saba da shi, kuma abin da a da muke dauka a matsayin duhu ko baki sai ya fara kama da mai toka. Sai mu daidaita iyakokinmu domin su dace da wannan sabon abin da muka saba da shi, kuma kafin mu ankara, sai mu tsinci kanmu muna zaune cikin cikakken duhun zunubi. Yayin da nake wucewa daga wani keji zuwa wani, sai ya rika zama mini da sauki in gano dabbobin masu rarrafe a cikin rassan itatuwa, domin na fi gane alamominsu kuma na san abin da zan nema. Haka nan ma, da dan atisaye, kai ma za ka iya gane wurare masu toka ka kuma guje musu. Ka guji duhu, kuma kada ka bari gajimaren makiyi su boye Dan.

Tambayoyin Yin Tunani

Waɗanne abubuwa ne suke zama wurare masu toka a gare ka?

Me ya sa sau da yawa muke faɗawa cikin wannan tarko mu rinjayi kanmu cewa toka ba laifi ba ne?

Waɗanne matakai na aikace za ka iya ɗauka domin ka nisanci wurare masu toka kuma ka ci gaba da tafiya cikin haske?

Tunani a kan Nassi

2 Timoti 2:21-26

Zabura 119:9-10

Babi 13

Jerin Dubawa

“Allah ya fi sha’awar alkiblar zuciyarka fiye da zunubanka.”
— Rick Warren

Ka yi tunanin na ɗan lokaci cewa kai ne mai bugun ƙwallo a wasan **baseball**. Kana kallo yayin da mai jefa ƙwallo ya fara shirin jefawa, kai kuma kana jiran irin ƙwallon da yake shirin jefawa. Shin zai jefa ƙwallo mai sauri a tsakiyar filin bugawa ne, ko kuwa zai jefa mai lanƙwasa da zai sa gwiwowinka su yi rauni? Ko wataƙila mai jefawar zai jefa ƙwallon da za ta faɗi ƙasa, ko kuma ya jefa wadda za ta ba ka mamaki, har ka kasa bugawa.

Me ya sa muke amfani da kwatancin mai bugun ƙwallo a wasan baseball? Domin nemanmu na tsarki yana kama da halin mai bugun ƙwallo da yake tsaye a wurin bugawa. Ko da yake yawancin masu bugawa ba su san ainihin irin ƙwallon da mai jefa ƙwallo zai jefa ba, suna iya shirya kansu ta wajen nazarin mai jefawar da salon sa da halayensa. Zai iya shirya kansa ta wajen ƙarin atisaye, kula da bugawa da hikima, da jiran “ƙwallonsa.” Haka yake da kai da neman tsarki da cikakkiyar lafiya ta yau da kullum. Maimakon mai bugun ƙwallo yana jiran irin ƙwallon da za a jefa, kai mutum ne na Allah da kake shirya kanka domin fuskantar maƙiyi da kuma abubuwan tayarwa, gwagwarmaya, da jarabobin rayuwar yau da kullum da yake jefowa a hanyarmu. Dukanmu muna da abubuwan tayarwa da za su iya kai mu ga hanyar sha’awa marar kyau da zunubin jima’i. Ko da yake da yawa daga cikinmu muna iya raba wasu abubuwan tayarwa iri ɗaya, muna kuma da wasu da suka keɓanta gare mu. Ga wasu abubuwan tayarwa da suka saba fuskantar maza da yawa.

Kaɗaici da Ƙin Yarda

Akwai lokutan da dukanmu muke jin kaɗaici, ko muna marasa aure ne, ko masu aure, ko kuma muna cikin wata alaƙa. Kaɗaici yana iya shafar kowa, kuma yana shafar kowa. Amma ko da yake kaɗaici yana shafar mutane a lokuta dabam-dabam, dole ne mu yi hattara kada mu yi amfani da ware kai a matsayin uzurin ba wa kanmu hujjar "bukatar" kallon batsa. Wasu suna iya gaya wa kansu cewa saboda su marasa aure ne, suna da bukatun jima'i da ba a biya musu ba. Wasu kuma da suke da aure na iya komawa ga batsa domin suna jin ba su da kusanci a aurensu, ko kuma rayuwarsu ta jima'i ba ta kai yadda suke tsammani ba. Ko da yake bukatun da aka lissafo a sama ingantattu ne, dole ne mu biya bukatunmu ta hanyoyin da suke masu tsarki bisa ga ma'aunin Allah kuma masu girmama waɗanda suke a rayuwarmu. Allah ne ainihin tushen ainihinmu mai zurfi da cikawarmu, kuma Ya halicce mu da bukatar haɗuwa da Shi da kuma da sauran mutane. To, wace hanya ce guda ɗaya da za mu iya bi wajen magance kaɗaici? Bari mu dubi Yesu. Yesu ya fuskanci kaɗaici da ƙin yarda, amma bai yi zunubi ba. Tabbas, mu ba cikakku ba ne kamar Yesu, to me ya kamata mu yi? Rayuwarsa tana nuna mana cewa yana fahimtar abin da muke ciki kuma yana nuna mana hanyar fita daga jaraba, ko da muna jin kaɗaici ko an ƙi mu (Ibraniyawa 4:15). Rayuwar Yesu ba wai abin zaburarwa kawai ba ce a gare mu; abin koyi ne da ya kamata mu bi. Ta yaya za ka koyi yadda za ka magance kaɗaici da ƙin yarda? Za ka iya koyo daga mafi kyawun misali. Ka ɗauki lokaci ka dubi rayuwar Yesu ka ga yadda Ya amsa waɗannan ƙalubale.

Fushi da Takaici

Dukanmu muna yin fushi. Ko Yesu ma ya yi fushi. Fushi amsa ce ta dabi'a ga rashin adalci, amma dole ne mu koyi yadda za mu tafiyar da fushi ta hanyar da ba za ta kai ga zunubi ba (Afisawa 4:26). Idan muna jin fushi, muna iya neman hanyar fitar da tarin motsin rai da takaici ta hanyoyin zunubi kamar batsa ko fasikanci. Amma kamar yadda Afisawa 4:27 ya gaya mana, fushin da ba a warware ba ƙofa ce a buɗe ga maƙiyi ya sami wurin kafa ƙafa. Kuma idan maƙiyi ya sami wurin kafa ƙafa, zai rika yi mana luguden damar shiga halayen zunubi. Wannan shi ya sa Allah ya gaya mana a Misalai 4:23 mu tsare zukatanmu. Ko da yake fushi yana iya farawa a tunaninka ko ta hanyar wani ji, kullum yana son ya sami mazauni a cikin zuciyarka. A duniyar yau mai saurin tafiya da cike da damuwa, babu makawa za ka ci karo da mutane da yanayi da za su tayar da fushinka da kuma takaicinka. Tambayar ita ce, za ka tafiyar da waɗannan motsin rai ta hanyar da take girmama Littafi Mai Tsarki ne, ko kuwa za ka bari su gurɓata zuciyarka? Tabbas, koyaushe za mu iya koyon yadda za mu tafiyar da fushi da takaici daga mafi kyawun misali da aka taɓa samu. Ka ɗauki lokaci ka dubi rayuwar Yesu ka ga yadda Ya amsa rashin adalcin da ke kewaye da Shi da kuma tsarkakan motsin ran da Ya ji.

Damuwa da Rashin Iko

Rayuwa kan yi wahala a wasu lokuta. Ko a wurin aiki ne, ko tare da wasu mutane, ko ma a cikin aurenmu, muna fuskantar damuwa da matsin lamba daga kowane ɓangare, har hakan zai sa mu ji kamar mun rasa ikon tafiyar da duniyarmu. Duk da haka, dole ne mu koyi yadda za mu tafiyar da waɗannan motsin rai ta hanya mai lafiya, mai tsarki, kuma mai girmamawa, domin abu ne da dukanmu za mu fuskanta sau da yawa fiye da yadda muke so (Yaƙub 1:2-4). Sau da yawa idan muna cikin damuwa, muna ƙoƙarin neman hanyoyin da za su kawar da irin yadda muke ji, ko kuma mu dawo da ikon da muke jin ya zame mana daga hannu. Muna neman hanyar tserewa, ko da na ɗan lokaci ne kawai. Kuma ga maza da yawa, muna tserewa zuwa duniyar zato ta batsa, muna fatan cewa za ta ɗauke hankalinmu daga waɗannan lokutan da muke son guje wa. Kuma ba wai kawai muna gudu daga gaskiyar rayuwa ba ne, muna kuma son mu dawo da wani yanayin iko, kuma batsa tana ba mu wannan ƙaryar jin iko. Kana tsammanin za ka iya sarrafa abin da kake kallo, lokacin da ka fara, ko lokacin da ka tsaya, da sauransu. Amma ko da yake shiga batsa da yin al'aura na ɗan lokaci yana iya kawo wani jin sauƙi da iko, wannan jin yakan gushe da sauri. Daga ƙarshe, duniyar zato za ta sake jefa ka cikin gaskiyar rayuwa—amma a wannan karon tare da nauyin kunya, laifi, da nadama mafi girma. Ta yaya za ka koyi yadda za ka magance damuwa da rashin iko? Za ka iya koyo daga mafi kyawun misali. Ka ɗauki lokaci ka dubi rayuwar Yesu ka ga yadda Ya amsa irin waɗannan yanayin da wataƙila kai ma kake fuskanta.

Gajiya da Rashin Aiki

Maza kan ce sun faɗa cikin zunubi ne domin sun gaji, saboda haka ba su iya tsayawa daram ba. A'a. Idan mutum ya ƙoshi da gajiya, zai huta ko ya je ya kwanta. Idan muka yi amfani da gajiya a matsayin uzurin yin zunubi, muna nufin cewa mun gaji sosai har muka kasa yin zaɓin da ya dace. Gajiya wani abu ne da dukanmu muke fuskanta, kuma tana daga cikin manyan kayan aikin maƙiyi domin rushe mayar da hankalinka da jajircewarka. A matsayinmu na maza, sau da yawa mukan zuba dukkan ƙarfimmu a cikin aiki, har ma da aikin Allah. Muna aiki a kan ayyuka, muna amsa imel, muna shiga kwamitocin agaji, muna yi wa matalauta da masu bukata hidima, ko duk abin da zuciyarka ta fi so. Matsalar tana cikin cewa idan muna aiki ƙwarai a kan ayyukan zahiri, muna ƙare da dukkan ƙarfimmu har ba mu da sauran kuzarin yaƙin ruhaniya da muke fuskanta. 1 Bitrus 5:8 ya gaya mana cewa maƙiyi yana yawo yana neman wanda zai cinye. Hutu na jiki wajibi ne domin yaƙin ruhaniya da muke ciki. Ba wai domin jikinmu kaɗai aka nufe shi ba, amma domin sabunta ruhinmu da tunaninmu ma. Yesu ya yi magana a kan irin wannan hutun a Luka 5:16, Luka 6:12-13, Markus 1:35, da Markus 6:31-32. Za a yi kwanaki da yawa da za ka ji gajiya, amma ba sai ka yi zunubi saboda hakan ba. Ta yaya za ka koyi yadda za ka magance gajiya? Za ka iya koyo daga mafi kyawun misali. Ka ɗauki lokaci ka dubi rayuwar Yesu ka ga yadda Ya amsa gajiya.

Idan muka zaɓi mu shiga nau'o'i dabam-dabam na zunubin jima'i saboda damuwa, fushi, kaɗaici, ko gajiya, muna amfani da uzuri ne domin ba wa halin zunubi hujja. Irin waɗannan uzurori sun fi dacewa da yaro fiye da mutum na Allah, sun fi dacewa da tsohuwar halittarmu fiye da sabuwar rayuwarmu a cikin Almasihu. To, wannan ba yana nufin ba za mu fuskanci yanayi masu wahala ko mutane masu wahala ba, amma yana nufin cewa mun zaɓi mu yi tafiya cikin biyayya da mutunci duk da abin da yake faruwa da mu ko a kewaye da mu. Irin wannan salon rayuwa da hali zai riƙa zama mafi sauƙi yayin da muke girma a tafiyarmu ta Kirista kuma muke balaga a bangaskiyarmu (Filibbiyawa 1:27). Kuma yayin da muke ci gaba da girma da balaga, za mu ga cewa koyaushe ya fi kyau mu miƙa hannu neman addu'a a lokacin jaraba fiye da mu riƙa furtawa bayan mun riga mun yi zunubi. A yau, wa za ka iya miƙa wa hannu wanda zai taimake ka ka fahimci yadda kake ji da motsin zuciyarka domin ka yi zaɓuɓɓuka masu tsarki, masu lafiya, kuma masu girmamawa?

Zan Iya Fahimta

Koyon gane abubuwan da suke tayar da ni ya taimaka mini in fi lura da tunanina da yadda nake ji. Amma duk da irin abin da ya tayar da ni, kullum nakan ƙare da yin gardama da kaina da kuma ƙoƙarin ba wa abin da nake son yi hujja. Kuma wannan ƙaramin kalmar aikatau mai haruffa biyu, **“yi,”** ita ce jigon batun. Duk lokacin da wani yanayi ya “tayar” da ni, nakan so in mayar da martani ta wajen **yin** wani abu—yawanci wani abu marar lafiya kuma marar tsarki. Na san abin da zan yi zai zama marar lafiya kuma marar tsarki, don haka sai na riƙa ba wa kaina hujjar cewa ai ya dace in **yi** su saboda irin yanayin da ake ciki. Ko da yake mu mutane ne, sau da yawa ya fi mana sauƙi mu zama masu **aikata abu** fiye da mu zama mutane masu kasancewa kawai. Maryamu da Marta sun nuna wannan da kyau, amma Yesu ya nuna shi fiye da haka. Idan ka ɗauki lokaci ka dubi rayuwarsa, za ka ga cewa ya shafe lokaci mai yawa shi kaɗai, yana kasancewa kawai, yana addu’a, kuma yana magana da Ubansa. Bai yi komai ba sai abin da Uban ya gaya masa ko ya nuna masa ya yi. Lokaci na gaba da aka jarabce ka ka aikata abubuwa marasa lafiya kuma marasa tsarki, ka je wani wuri mai shiru ka kasance tare da Uban. Zai gaya maka abin da za ka yi maimakon haka.

Tambayoyin Yin Tunani

Wa za ka iya miƙa wa hannu wanda zai taimake ka ka fahimci yadda kake ji da motsin zuciyarka domin ka yi zaɓuɓɓuka masu tsarki, masu lafiya, kuma masu girmamawa?

Mene ne abubuwan da suke tayar da kai?

Ta waɗanne hanyoyi za ka iya zaɓar ka **kasance** maimakon ka koma ga **yin** wani abu?

Tunani a kan Nassi

2 Korintiyawa 12:9

Zabura 18:2

Babi 14

Lambun Karya

A cikin nemanmu na tsarki da cikakkiyar lafiya, dole ne mu koyi yadda za mu bambanta tsakanin ƙaryoyin da muka gaskata da kuma gaskiyar Kalmar Allah da ba ta canzawa, domin bambancin da ke tsakanin su na iya zama ɗan siriri sosai. Idan kana son rayuwa mai ɗorewa ta tsarki, to dole ne ka mallaki rayuwar tunaninka. Rayuwa ta tsarki ba ta tsaya ga abin da kake yi kawai ba, har ma tana cikin abin da kake riƙe a zuciyarka da abin da kake tunani a ranka. Yaƙin neman tsarki koyaushe zai fara ne daga ɗaya daga cikin waɗannan biyu. Zukatanmu da tunaninmu ƙasa ce mai albarka ga iri mai kyau da kuma iri mara kyau, kuma wannan ne ya sa aka umurce mu mu tsare zukatanmu (Misalai 4:23), mu sabunta tunaninmu (Romawa 12:2), kuma mu kama tunane-tunanenmu mu mallake su (2 Korintiyawa 10:5). Ƙaryoyin da muka bari suka yi girma a zukatanmu da tunaninmu za su iya rinjayar muradunmu da sha’awoyinmu, kuma su sa mu aikata abubuwa marasa tsarki da marasa adalci. Amma ga maza da yawa, wani rauni da yake ɓoye a ƙasa shi ne kasala. Mukan zama kasalallu wajen kama tunaninmu mu mallake su. Wani lokaci muna tunanin mummunan tunani ya fi mummunan aiki alhali ba mu gane cewa mummunan aiki koyaushe yana da tushe a cikin mummunan tunani ba. Dole ne mu tashi daga kan kujerar tunani, mu daina kasala, mu kuma fara nuna ƙwazo wajen rungumar gaskiyar Allah! To, ta yaya za mu yi haka? Dole ne mu yi amfani da Kalmar Allah a matsayin matattarar da muke tace tunaninmu da ita. Wannan shi ya sa muke bukatar mu ɓata lokaci cikin Kalmar Allah kowace rana.

Kalmar Allah da ikon ta na canjawa haske ne ga hanyarmu (Zabura 119:105), ita ce yadda za mu kasance masu tsarki (Zabura 119:9), kuma ita ce za ta siffanta mu (Ibraniyawa 4:12). Idan muna son mu girma a matsayin mutanen Allah, to dole ne mu kafu a cikin Kalmar Allah. Abu ne mai sauƙin faɗi haka, amma zai buƙaci ƙoƙari da jajircewa daga gare mu. Yanzu da muke shirye mu himmatu wajen yin lokaci a kai a kai cikin Kalmar Allah da kuma nuna ikon mallaka a kan rayuwar tunaninmu, bari mu yi tunani a kan inda tunaninmu yake fitowa. Yana fitowa ne daga tushe uku masu zuwa: Allah, maƙiyi, da kuma mu kanmu. Mun san cewa Allah cikakkiyar gaskiya ne (Misalai 30:5), saboda haka babu abin da zai fito daga gare Shi sai gaskiyarsa kamar yadda aka same ta cikin Kalmarsa. Idan tunanin daga maƙiyi ne, to mun san cewa duk abin da ya faɗa ba zai girmama Allah, hanyoyinsa, ko Kalmarsa ba (Yohanna 8:44). Gane da danganta tunani ga Allah ko maƙiyi na iya zama da sauƙi, amma muna kuma da tunaninmu wanda wani lokaci yakan ɓuya a matsayin ƙarya mai santsi. Ga wasu misalai na ƙaryoyi masu santsi da maza suke riƙewa.

1. Aikina shi ne abu mafi muhimmanci da nake yi. Shi ne ainihina.
2. Mutane suna sona ne kawai saboda yadda nake yi, kuma na san Allah ma haka yake ji game da ni.
3. Allah yana jin takaici da ni domin ba ni da kyau wajen kula da baiwar ruhaniya da ya ba ni.

4. Ba zan taɓa samun 'yanci daga gwagwarmayata da zunubi ba.
5. Babu wata mace da za ta taɓa son ta aure ni idan ta san ainihin ni da abin da nake fama da shi a kai a kai.
6. Na yi aiki sosai yau har ba ni da lokacin yin zama da Allah. Gobe kawai zan yi.
7. Aƙalla ni ba kamar wasu masu muni ba ne. Ni ma ina zuwa coci ranar Lahadi.

Ƙaryoyi bayyanannu da kuma masu santsi ba sa fitowa daga maƙiyi ko daga kanka kawai. Haka kuma za su iya fitowa daga wurare da suke kama da marasa laifi, kamar karanta mujallu, kallon talabijin, ko ma sauraron kiɗa. Sau da yawa waɗannan ƙaryoyin sukan ɓoye kansu a matsayin "zama mai dacewa da zamani," "bin abubuwan da ke faruwa yanzu," ko "ai kowa yana yi," da sauransu. Kuma idan ya zo ga ƙaryoyi, maƙiyi yakan fi farin ciki ya ɓoye su cikin kunshin da ya fi yiwuwa ka buɗe maimakon ka yar da shi (2 Korintiyawa 11:14). Ko tunane-tunanen suna bayyanannu ne ko kuwa masu santsi, koyaushe masu ruɗi ne kuma masu hallakarwa. Masu ruɗi ne domin suna ɗauke da wasu sassan gaskiya suna nuna kansu kamar su ne cikakkiyar gaskiya, kuma masu hallakarwa ne domin suna hana ka dandana cikar 'yancin da yake zuwa ta wurin gaskiyar Kalmar Allah da kuma dangantaka da Almasihu.

Bari mu yi la'akari da wannan hoto… tunaninka kamar lambu yake, kuma Kalmar Allah tana ƙawata shi ta hanyar dasa furanni, tsirrai, da kuma sa bishiyoyi su yi girma.

Yayin da kake koyon ko kai wane ne a cikin Almasihu (1 Bitrus 2:9), kana yin bimbini a kan Nassi, kuma kana karanta wasu littattafai da suke gina sabon ainihinka suna kuma kafa gaskiyar Allah marar canjawa a rayuwarka, wannan gaskiyar za ta fara samun tushe ta kuma yi fure zuwa wani abu da aka nufa domin kai tun daga farko. Duk da haka, dole ne a yi hattara domin maƙiyi yana ƙoƙarin shuka ciyayi marasa amfani (wato ƙaryoyi bayyanannu da masu santsi) waɗanda za su iya girma da sauri mai ban mamaki. Daga baya, waɗannan ciyayi za su shake kyawawan tsirran, kuma lambunka zai ƙare ya zama wani tarin girma marar amfani kuma mai guba ga duk abin da yake mai kyau da kyau. Kamar yadda za ka tumɓuke ciyawa daga lambunka, waɗanne ƙaryoyi ne kake bukatar ka tumɓuke ka yar da su? Ƙaryoyin da ka san suna nan amma suke yi maka wahala ka rabu da su. Waɗannan ƙaryoyin, waɗannan ciyayi, dole ne a tona su a fito da su cikin hasken gaskiyarsa sannan a magance su sau ɗaya tak. Idan ba haka ba, daga ƙarshe za su rinjayi gaskiyar ko kai wane ne a cikin Almasihu kuma su shafi tafiyarka ta ruhaniya. Yana da kyau mu tuna cewa Shaiɗan ya sulale ya shiga lambun farko na duniya, Adnin. A can ne ƙaryoyinsa masu santsi suka samu tushe suka kuma shafi dukan tarihin ɗan Adam. Za mu iya koyo daga wannan misali mu kuma guji yin kuskuren da Adamu da Hauwa'u suka yi. A yau, ka roƙi Ruhu Mai Tsarki ya nuna maka duk wata ƙarya da har yanzu kake riƙe da ita, sannan da ikonsa da jagorancinsa ka tumɓuke su tun daga tushe ta wajen tace su da Kalmar Allah. Wannan ba yana nufin ba zai zama da sauƙi ka koma ga gaskata ƙaryoyin baya ba. Amma yana nufin cewa kana fara ɗaukar matakai zuwa ga gaskiya. Kuma wannan gaskiyar ce take 'yantar da kai (Yohanna 8:31-32).

Zan Iya Fahimta

Na san cewa a gare ni hanya mafi kyau ta tsare zuciyata ita ce in ci gaba da sabunta tunanina ta wajen ɓata lokaci cikin Kalmar Allah. Muddin ina yin haka, tunanina yana iya kallon yadda nake ji ta fuskar gaskiya kuma ya ci gaba da tafiya a kan hanyar da Ya sa a gabana. Amma wani lokaci nakan yi kuskuren barin wasu abubuwa su shiga tsakani. Yayin da nake yin haka, sai ya riƙa zama da wuya da wuya in ci gaba da ciyar da kaina da gurasa ta yau da kullum daga gare Shi. Sai kuma yadda nake ji ya fara tafiyar da ayyukana maimakon tunanina. Maƙiyinmu ya riga ya yi atisaye fiye da shekaru 2,000. Ya san raunukanmu, kuma koyaushe yana da dabara a ƙoƙarinsa na yaudare mu mu bi hanyarsa, hanyar zuwa hallaka. Kada ka yi kuskuren tunanin cewa sai ka yi rawa da Iblis kafin ka san dabarunsa. Idan ana horar da masu aiki a banki su gane jabun kuɗi, ba a ba su kuɗin jabu su riƙa taɓawa kamar yadda za ka iya tsammani ba; a maimakon haka, suna shafe sa'o'i, makonni, da watanni suna mu'amala ne kawai da kuɗi na gaske. Me ya sa? Domin daga nan sai su saba sosai da ainihin abu na gaskiya har ya zama da sauƙi su gane jabu, duk lokacin da ya bayyana kuma ta kowace irin siga.

Tambayoyin Yin Tunani

Waɗanne matakai za ka iya ɗauka domin ka ƙarfafa kanka ka dage wajen yin lokaci kullum cikin Kalmar Allah?

Wace daga cikin ƙaryoyin da aka saba yi kake ganin ta shafe ka, kuma akwai wasu ƙarin da ka sani?

Wa za ka iya gayyata ya yi magana cikin rayuwarka ya kuma taimaka wajen gano wasu ƙaryoyin da wataƙila ka daɗe kana gaskatawa?

Tunani a kan Nassi

Romawa 12:2

Kolossiyawa 3:1-4

Babi 15

Ka Zama Mai Kyakkyawan Kulawa

“Matata kyauta ce ta gaskiya daga sama, kuma wata rana Allah zai iya tambayata yadda na kula da kyautar da Ya ba ni. Ina marmarin in ba da amsa mai kyau.” — Christian Lenty

Kalmar **riƙon amana** ko **kula da abin da aka ba ka** ba kalma ba ce da ake yawan ji a yau. Gaskiya ne, wannan abin takaici ne, domin riƙon amana kalma ce mai ƙarfi. A cikin kamus, ma’anar riƙon amana ita ce kula da wani abu ko ɗaukar alhakin wata ƙungiya ko dukiya. Ba a yawan amfani da ita a yanayin aikin mutum ɗaya ko dangantaka ta kusa ba, amma muna ganin ta dace... kuma ta dace sosai. A cikin dangantakarmu da auratayyarmu, amana wani muhimmin ginshiƙi ne. Saboda haka, a matsayin mutanen Allah, dole ne mu ɗauki alhakin da ke kanmu na kula da amanar abokin zamanmu da muhimmanci sosai, fiye da komai. Ko da yake amana na iya ɗaukar rayuwa gaba ɗaya ana ginawa, shawara guda ɗaya marar kyau na iya sa a rasa ta na dogon lokaci, in ba har abada ba. Saboda haka kyakkyawan riƙon amana a cikin auratayyarmu yana da matuƙar muhimmanci.

Bari mu dubi wata matsala da ta zama ruwan dare wadda take sa maza da yawa su rasa amanar matansu: amfani da batsa. Yana da sauƙi maza su ɗauki batsa a matsayin wani abu na kawar da hankali kawai ba tare da wata alaƙar zuciya ba. Bayan komai, ba ka san shi ko ita ba, shi ko ita ma ba ta san ka ba, kuma duk abin yana kama da “ba a cutar da kowa ba.” Amma ko da yake yawancin maza za su ce kallon batsa yana da alaƙa da neman wata hanya ta sauke tarin motsin rai da ji, ko kawar da rashin abin yi, damuwa, da sauransu, matanmu da waɗanda muke tare da su ba sa kallon lamarin haka. Suna kallon zaɓinmu na kallon batsa da yin al’aura a matsayin hukunci a kan surarsu, jikinsu, da darajar kansu.

Batsa ba wai tana shafar mutumin da yake yi kaɗai ba; tana kuma rushe amana da kwarin gwiwar da matarka take samu a dangantakarta da kai. Wannan na iya zama mummunan sakamako ƙwarai saboda ɗan gajeren lokaci na sha'awa—sakamakon da yake cutar da aure kullum, a ko'ina. Har ma lamarin yana ƙara muni idan muka ci gaba da cutar da motsin ran matanmu ta wajen maimaita irin wannan zunubi, kamar muna makale a cikin wani zagaye marar ƙarewa na **"zunubi—tuba—maimaitawa."** Idan muka gaya wa matanmu cewa "kuskurenmu," alhali a zahiri bayyanannen zunubi ne, kawai zamewa ne, kuma ba zai sake faruwa ba, abin da muke yi shi ne ɗaukar zuciyarta da motsin ranta mu riƙa dukan su kamar jakar dambe. Daga baya jakar damben za ta lalace, har ma wataƙila a ƙarshe a jefar da ita. Matayenmu suna da darajar da Allah Ya ba su fiye da wata jaka da aka daka ta lalace ta ƙare a wani kusurwar dakin motsa jiki mai ƙura. Matayenmu suna samun darajarsu ne daga ko Almasihu wane ne. A matsayin mutanen Allah da mazajen Kirista, za a nemi lissafi daga gare mu game da yadda muke daraja baiwar aure da yadda muke kula da amanar matanmu.

Duk da haka, idan ya zo ga sake gina amana da matarmu, sau da yawa muna ƙoƙarin hanzarta wannan tsari mai matuƙar bukata na neman gafara, bin sulhu, da mutunta lokacin da matayenmu suke bukata kafin su sake amincewa da mu. Ɗaya daga cikin manyan dalilan da suke sa mu so mu hanzarta wannan tsari shi ne domin fuskantar sakamakon zunubinmu yana sa mu ji rashin daɗi.

Kamar yadda muka koya a babuka da suka gabata, idan muka zaɓi mu shiga fasikanci—ko ta hanyar ci gaba da kallon batsa, yawan yin lalata, ko ma zina—waɗannan ayyukan zunubi suna da sakamako da zai shafi waɗanda suke kusa da mu sosai. A matsayinmu na maza, yana da sauƙi mu so mu goge waɗannan sakamakon da sauri mu wuce zuwa wani abu da ba zai tuna mana da zunubinmu ba. Amma domin zunubinmu yana jawo wa matarmu ko budurwarmu ciwo, dole ne mu yarda mu ja da baya daga abin da muke so kuma mu bari tsarin warkewa ya yi aikinsa cikin haƙuri. Saboda kawai tsarin tuba yana faruwa nan take, tsarin sulhu yana bukatar lokaci—sau da yawa fiye da abin da muke ɗauka ya isa. A matsayinmu na maza, muna son mu gyara abubuwa, kuma domin sau da yawa muna son mu gyara su da sauri, muna iya bayyana wa matarmu kamar muna tilasta mata sulhu. Ba za ka iya tilasta sulhu ba. Amma kana iya samar da yanayin da zai sauƙaƙa shi, wanda yake farawa da yarda da zunubinka, neman gafara, da yin tafiya a cikin tsarin tuba. Ba wai ka tilasta matarka ta bi saurin tafiyarka ba, sai dai ka kasance a shirye ka yi tafiya tare da ita bisa saurin tafiyarta. To, mene ne alhakinka a cikin tsarin sulhu? Ka koyi bambanci tsakanin **wucewa gaba kawai** da **motsawa gaba cikin gaskiya**.

Idan muka yi ƙoƙarin yin watsi da zafin da muka sa wasu suka ji, muna ƙoƙarin **wucewa gaba kawai** ne ta hanyar mantawa da abin da ya jawo wannan zafi tun farko. Amma idan ba mu yi watsi da zafin ba, muka bari Ubangiji ya yi magana da mu game da zukatanmu, muka ɓata lokaci wajen nazarin kanmu da rungumar ruhun da yake son koya (lura: ba ƙin kai ba ne), kuma muka yi alƙawarin koyon sababbin hanyoyi, to muna rungumar tsarin Littafi Mai Tsarki wanda zai taimaka mana mu koya mu kuma girma domin kada mu koma ga halaye da zaɓuɓɓukan zunubi na dā. Wannan tsari shi ake kira **motsawa gaba**, kuma hanya ce mai ƙarfi ta nuna ƙauna ga waɗanda suke mafi kusa da kai. Motsawa gaba yana cewa: *Ina son in koyi abin da zan iya domin in guji komawa ga rikice-rikicen baya—rikice-rikicen da suka jawo ciwo, rauni, da karya amana.* To, ta yaya **wucewa gaba kawai** ya bambanta? Wucewa gaba kawai yana magana ne game da kai, abin da kake so da lokacin da kake so, kuma yana nuna son kai a sarari. Auren yau, fiye da kowane lokaci, yana bukatar mazajen aure da suka san yadda za su zama irin mutanen da suke shirye su rungumi tsarin **motsawa gaba**. Wannan tsari zai kai ga ƙarin sadarwa, kusanci, girmamawa, da amana—duk halayen da ake bukata domin gina tubali mai ƙarfi a cikin aure inda Allah yake a tsakiya. Babu wani aure da yake cikakke; a gaskiya ma, aure zai fi nuna maka yadda kake da son kai da kuma yadda za ka iya kasancewa marar balaga. Duk da haka, buri shi ne **girma**, ba **cikawa** ba.

Kuma abin girmamawa ne ƙwarai a gare mu a matsayin mazajen Kirista mu rayu cikin wannan girman ta wajen nuna halin Almasihu a rayuwarmu. A yau, ta yaya za ka yi wa abokin zamanka, ko wanda zai zama abokin zamanka nan gaba, hidima da aminci, ka girmama shi sosai, ka ɗaukaka shi a kai a kai, ka ƙaunace shi ba ƙarewa, kuma ka kula da amanarsa da kyau?

Lura: Mun san cewa akwai auratayya da yawa a yau da suke shan wahala saboda cin amanar zina. Muna ba da shawara ƙwarai cewa ma'auratan da suke fuskantar matsalar zina da rashin aminci su nemi taimakon ƙwararrun masu ba da shawara na Kirista, ko ta intanet ko a zahiri, domin wannan babbar matsala ce da take bukatar jagoranci da shigar ƙwararru.

Zan Iya Fahimta

Na yi tunanin cewa da zarar na yi aure, matsalata da batsa ko yin al'aura lokaci-lokaci za su ƙare. Ina nufin, ta yaya ba za su ƙare ba? Ina shirin yin aure kuma yanzu zan sami damar jima'i a kowane lokaci. Ka yi tunanin mamaki da firgici na sa'ad da waɗannan matsaloli ba su ɓace ta sihiri ba. Ko da yake ban koma ga waɗancan tsofaffin halaye nan take ba, daga baya sun sake bayyana kuma suka zama ɗabi'a kuma. A karo na farko da na yi kuskure, matata ta gafarta mini da sauƙi domin ta yi tunanin cewa ɗan karo ne kawai a hanya. Amma yayin da hakan ya sake faruwa sau da dama, zafin ya riƙa shiga zuciyarta sosai da sosai. Ni kuwa na ji rashin bege domin ban iya tsayawa nan take ba, kuma na ji ciwo a raina saboda yawan hawayen da take yi sakamakon ayyukana na zunubi. Yanzu idan na waiwaya baya, na ga cewa domin in sami 'yanci na gaskiya, dole ne in magance tushen matsalolin da suka kai ni ga waɗannan halaye tun farko. A lokaci guda kuma, dole ne in girma cikin horon ruhaniya domin in iya ƙin jarabar waɗannan halaye duk lokacin da suka sake ɗaga munin kansu.

Tambayoyin Yin Tunani

Kana gaskata cewa zunubi yana da tasiri mai yaɗuwa wanda yake kama waɗanda suke mafi kusa da kai?

Waɗanne wasu hanyoyi ne da ka yi amfani da matarka kamar jakar dambe?

Ta yaya za ka iya zaɓar ka ɗauki matarka a matsayin abokiyar tafiyarka a cikin neman tsarki, ba kamar jakar dambe da take ɗaukar sakamakon ayyukanka ba?

Tunani a kan Nassi

Afisawa 5:28

Babi 16

Ginshiƙan Tsarki

“Mutum na ruhaniya har yanzu yana yin zunubi, amma ba zai iya jure wa jinkirta tuba nan take ba. Tsananin jin nauyi a ransa yana kai shi ga rayuwa mafi tsarki domin yana tuba tun a farkon matakan abin da da ba haka ba zai rikide ya zama zunubi mai zurfi.” — Charles Spurgeon

Ko da yake gaskiya ne muna rayuwa a cikin duniya da zunubi ya shafa (Romawa 8:22), a matsayin mutanen Allah dole ne mu yi hattara kada mu yi amfani da duniyarmu da ta faɗi a matsayin uzuri na yin zunubi ko zama a cikin zagayen maimaita halin zunubi. “Ba laifina ba ne cewa Adamu da Hauwa’u sun yi zunubi!” na iya zama maganar gaskiya, amma hakan ba ya kuɓutar da kai daga alhakin yin zaɓi na gaba ya zama mai tsarki, mai kyau, mai daidai, kuma mai girmama Allah. Amma ta yaya za mu yi hakan? Idan ka dubi kowane ginin zamani, za ka ga cewa tsarin gininsa yana da ginshiƙai da suke ba shi ƙarfi da daidaiton tsari. Haka ma yake da nemanmu na tsarki da cikakkiyar lafiya; akwai ginshiƙai da za su ba mu tsarin tallafi mai ƙarfi.

Ginshiki na farko na tsarki shi ne tuba ta gaskiya. Yanzu, akwai wani irin “tuba” da yake fitowa ne kawai daga jin nadamar cewa an gano zunubinka. Amma wannan ba tuba ta gaskiya ba ce. Tuba ta gaskiya ita ce lokacin da Ruhu Mai Tsarki ya sa mu gane zunubin da ke cikin zuciyarmu ko rayuwarmu domin mu ƙi shi mu kuma juya baya daga gare shi (1 Yohanna 2:1). Ba wai kawai neman afuwa saboda halinka marar kyau ba ne sannan ka ci gaba da rayuwa kamar yadda kake; a’a, shi ne ƙin zunubin da muke furtawa (Ibraniyawa 12:1), barinsa a baya, juya wa kishiyar hanya, da kuma ɗaukar alkawarin ba za a koma gare shi ba (Yohanna 8:11, Misalai 26:11). Tuba ta gaskiya ba wani abu ba ne na minti 5 kawai da zai sa mutum ya ji daɗi.

A maimakon haka, tsarin tuba na iya sa mu ji rashin dadi domin yana tunatar da mu cewa har yanzu muna yaki da sha'awoyin jikimmu (Romawa 6:12-14), kuma wadannan sha'awoyi sau da yawa suna cutar da wasu, har ma da kanmu. Idan muka dauki tuba a matsayin abin dubawa na jerin abubuwa kawai, wani abu da za mu yi domin mu ji dadi, wataƙila za mu ga canji na dan lokaci a halinmu. Amma idan muka dauki tuba ta gaskiya a matsayin tsari da aka nufa domin ya daidaita mu da surar Almasihu, sannan muka zaɓi mu bi wannan hanya, za mu shiga tafiyar canjin zuciya wadda ba makawa za ta shafi halayenmu.

Ginshiki na biyu na tsarki shi ne furci. Ga da yawa daga cikinmu, idan muka yi zunubi, mukan furta zunubinmu ga wani mutum dabam, wataƙila ga matarmu, abokin ba da lissafi, ko wani dan'uwa cikin bangaskiya. Kuma wannan abu ne mai kyau domin muna koyon cewa furci yana taimaka mana mu yi tafiya cikin tawali'u da ba da lissafi, kuma yana hana girman kai da ɓoyayyen zunubi samun wuri. Duk da haka, furta wa wani mutum bai fi furta wa Allah muhimmanci ba. A matsayin mutum na Allah, Shi ne Ubanka kuma Mahaliccinka, kuma bai kamata mu mayar da Shi zuwa ƙasan matakin fifiko ba idan batun tuba da furci ya zo. A cikin furci ga Allah ne muke karɓar cikakkiyar ƙauna, alheri, jinƙai, tausayi, da fahimta daga gare Shi wanda yake cikakke. A gaskiya ma, Yana jiranmu, kuma dakin kursiyin alherinsa shi ne wurin da mu, a matsayin 'ya'yansa, ake karɓarmu ba tare da hukunta mu ba (Ibraniyawa 4:16).

Ginshiki na uku kuma na ƙarshe na tsarki shi ne **tsarkaka**, kuma dole ne a ɗauki kiran zuwa tsarkaka da muhimmanci sosai. A matsayin mutanen Allah, ba za mu iya zaɓa da son rai inda, lokacin da, da yadda muke son mu kasance masu tsarki ba. Allah ya umurce mu mu kasance masu tsarki, kuma dole ne mu rungumi wannan umarni (1 Bitrus 1:16). Me ya sa? Domin a cikin Ishaya 6:3, muna ganin cewa tsarkaka ce take bayyana halin Allah, kuma a matsayin 'ya'yansa, Yana son halinmu da rayuwarmu su nuna wannan babban halinsa. I, Allah mai haƙuri ne, mai ƙauna ne, mai kirki ne, mai jinƙai ne, da sauran abubuwa da yawa—amma duk waɗannan siffofi suna gudana ne daga tsarkakarsa. Domin tsarkaka ta sami tushe a zuciyarka da tunaninka, dole ne ka kasance a shirye ka tumɓuke ka yar da waɗannan abubuwan da suke taimakawa rayuwa marar tsarkaka, domin tsarkaka dole ce ta bayyana rayuwar mutum na Allah.

Za mu iya renon rayuwa ta tsarki, cikakkiyar lafiya, da tsarkaka ta wajen yin tuba nan take daga waɗannan fannoni a zuciyarmu da rayuwarmu da Ruhu Mai Tsarki yake nuna mana a matsayin zunubi. Ya fi kyau a furta ƙananan abubuwa tun da wuri domin kada ka yi nadamar wani abu mafi girma daga baya. Duk da haka, yayin da kake bin tsarin daidaituwa da surar Almasihu, yana yiwuwa ka yi gwagwarmaya da jin cewa ba za ka taɓa kai wa wannan "matakin kamannin Almasihu" ba. A gaskiya wannan magana gaskiya ce. A cikin duniyarmu da ta faɗi da kuma jikunanmu na ɗan Adam, ba za mu taɓa zama cikakke kamar Almasihu ba. Duk da haka, wannan ba yana nufin mu ɗaga hannu mu yarda da zama a matsakaicin ruhaniya ba.

A maimakon haka, begen da muke da shi a cikin Almasihu yana motsa mu mu ci gaba, mu yi tseren, mu kuma rungumi sabuntawar tunaninmu (Romawa 12:2) da ayyukanmu (Kolossiyawa 3:10-12). A matsayin mutanen Allah, muna ci gaba da kasancewa masu aminci ga tsarin tsarkakewa (Filibbiyawa 2:12).

Yayin da kake zuwa ƙarshen wannan littafi kuma kake ci gaba da tafiyarka ta neman tsarki da cikakkiyar lafiya, kana da kayan aikin da ake bukata domin ka nuna tsarkakar Allah ka kuma kawo ɗaukaka gare Shi shi kaɗai. Kuma yayin da kake ci gaba da jajircewa wajen rayuwa mai gaskiya, buɗaɗɗen zuciya, sahihanci, da son koyarwa, za ka yi tafiya cikin ƙarin 'yanci da nasara, ka kuma dandana ci gaban ruhaniya, zurfin maidowa, da warkar da raunukan baya da halayen bauta. Allahnmu Allah ne na taimako, bege, da warkarwa, kuma tun da Ya riga ya fara yin wannan a cikinka, ka nuna wa wasu irin wannan hanya.

Addu'armu da albarkarmu a gare ka:

"Kai mutum ne na Allah mai kira da manufa waɗanda Mai Tsarki, Yesu Almasihu, ya ba ka tun kafin ma a haife ka. Kana da girmamawar da kuma kiran rayuwa mai mutunci da halin kirki irin na Almasihu. Kana da umarnin rayuwa mai tsarki da tsarkaka. Yanzu, je ka nuna wa duniya yadda mutum na Allah yake."

Zan Iya Fahimta

Spurgeon ya faɗi wannan da kyau ƙwarai. Na san cewa da zarar na daina yin zunubi ga kaina, ga ainihina, Allah ya yi mini alherin ba ni wani irin tsananin lura na ruhaniya. Abin da nake nufi da haka shi ne, a da ina makance kuma raina ya mutu game da kasawata da raunina, amma daga baya na fara zama mai lura da kuma sane da wasu fannoni a rayuwata da suke bukatar kulawata. Yayin da na fara gane ainihina na gaskiya a cikin Almasihu kuma na fara ganin kaina yadda Allah ya daɗe yana ganina, sai na fara miƙa sauran fannoni na rayuwata ga tsarin tsarkakewa. Kasancewa mai aminci ga wannan tsari tafiya ce ta tsawon rai, kuma na san ita ce aka halicce ni domin ta. Farawa da tsarkin jima'i yana taimaka maka ka ga ko kai wane ne aka halicce ka ka zama, kuma da zarar ka hango shi, kai ma za ka yi farin ciki ba kawai da fara tafiya ba, har ma da ci gaba da kasancewa a kan wannan hanya.

Tambayoyin Yin Tunani

Allah ya halicce ka ka zama wane?

Idan ana maganar furci, kana ganin ya fi maka sauƙi ka furta wa Allah ko kuma ga amintaccen aboki, kuma me ya sa?

Yanzu da kake tafiya cikin ƙarin tsarki, waɗanne wasu fannoni na halinka kake ji Allah yana so ka fuskanta a gaba?

Tunani a kan Nassi

Matiyu 3:8

Romawa 2:4

Game da Mawallafa

Christian Lenty shi ne wanda ya kafa kuma darektan The MST Project, wata hidima da take ba maza a faɗin duniya jagoranci yayin da suke neman ƙarin tsarkin jima'i, cikakkiyar lafiyar ruhaniya, da balagar kamannin Almasihu. The MST Project yana da manyan shirye-shirye guda huɗu: On the Street, Pathway to Purity, Real Men Pursuing Purity, da Re:Start. On the Street wata hidima ce ta kai wa maza baƙi da suke ziyartar unguwannin karuwanci, tana ba su jagoranci da tallafi na dogon lokaci ga waɗanda suke son su canja rayuwarsu. Pathway to Purity kuwa an shirya shi ne domin maza a cikin coci da suke fama da bautar jima'i da sauran gwagwarmaya. Ta hanyar almajiranci na mutum-da-mutum ta amfani da littafinsu mai suna The Pursuit of Purity, maza a sassa daban-daban na duniya sun sami 'yanci. Real Men Pursuing Purity yana neman zaburar da maza su girma cikin ƙarin kamannin Almasihu a kowane fanni na rayuwarsu. Ana yin wannan ta hanyar tarukan intanet na kowane kwata da kuma ƙungiyoyin haɗuwa na mako-mako da mahalarta daga ko'ina cikin duniya. Sai kuma Re:Start, wanda yake taimaka wa ma'aikatan Kirista da suka shiga rashin ɗa'a ta ɗabi'a su sami tuba, sabuntawa, da maidowa. Christian ya zauna a Thailand fiye da shekaru 20, kuma yanzu yana zaune a Bangkok tare da matarsa.

Nick Chilver ya shafe shekaru da yawa a bayan layin maƙiyi, kuma yana godiya saboda mutanen da Allah ya kawo cikin rayuwarsa da kuma kan hanyarsa. An ceto shi daga duhu, an kawo shi cikin haske, kuma an ba shi sabuwar rayuwa. Yana yi wa marasa aure hidima a cocinsa yayin da suke neman tsarki, samun 'yanci, da dandana nasara. Yana da aure kuma yana cikin iyali mai gauraye da ta ƙunshi yara shida.

Karatun ƙari

Mun haɗa jerin littattafan da ke ƙasa a matsayin ƙarin abubuwan karatu domin amfaninka. Duk da haka, muna ƙarfafa ka kada ka ɗauki wannan jeri a matsayin cikakkiyar amincewa da duk abin da yake ciki. Ka karanta waɗannan littattafai cikin addu'a da hikima, kuma ka bari Allah Ya bishe ka zuwa ga tunane-tunane da kalmomin da za su fi amfani gare ka a tafiyarka.

When Good Men Are Tempted: Bill Perkins
Purity: The New Moral Revolution: Kris Vallotton
Restored: Neil T. Anderson
Victory Over the Darkness: Neil T. Anderson
The Invisible War: Chip Ingram
Surfing For God: Michael John Cusick
Changes That Heal: Dr. Henry Cloud
Disciplines of a Godly Man: R. Kent Hughes
The Masculine Mandate: Richard D. Phillips
The Search for Significance: Robert S. McGee
Who I Am In Christ: Neil T. Anderson
Go and Sin No More: Michael L. Brown
The Hole in Our Holiness: Kevin DeYoung

Bayanan Tuntuɓa

If you would like to know more about the ministry of The MST Project, please visit www.themstproject.com. If you would like to contact the authors please email them at hello@themstproject.com.